

KONE

1993

K O N E

KONE-KONSERNIN VUOSIKERTOMUS

1 9 9 3

T I E T O J A O S A K K E E N O M I S T A J I L L E

YHTIÖKOKOUS

KONE Oy:n varsinainen yhtiökokous pidetään Hotelli Kalastajatorpalla Helsingissä perjantaina, 25. helmikuuta 1994 alkaen kello 11.00. Osakkaiden, jotka haluavat osallistua yhtiökokoukseen, on oltava merkittyinä Suomen Osakekeskusrekisterin pitämään yhtiön osakasluetteloon viimeistään tiistaina, 15. päivänä helmikuuta 1994 ja ilmoittauduttava viimeistään maanantaina, 21. päivänä helmikuuta yhtiön pääkonttoriin puhelimella 90-475 4225 tai osoitteella KONE Oy, PL 8, 00331 Helsinki.

Myös osakkeenomistajalla, jonka osakkeita ei ole siirretty arvo-osuusjärjestelmään, on oikeus osallistua yhtiökokoukseen edellyttäen, että osakkeenomistaja oli rekisteröity yhtiön osake-rekisteriin ennen syyskuun 4. päivää 1992. Tässä tapauksessa osakkeenomistajan on esitettävä yhtiökokouksessa osakekirjansa tai muu selvitys siitä, että osakkeiden omistusoikeutta ei ole siirretty arvo-osuustilille.

OSINKOJEN MAKSU

Hallituksen voitonjakoehdotus on sivulla 38. Oikeus osinkoon on vain sillä, joka osingonjaon täsmäytyspäivänä maaliskuun 3. päivänä 1994 on merkitty osakkeenomistajaksi Osakekeskusrekisterin pitämään omistajaluetteloon. Hallituksen ehdotuksen mukaan osingon maksupäivä on 8. maaliskuuta 1994.

Niille osakkeenomistajille, jotka eivät ole siirtäneet osakekirjojaan arvo-osuusjärjestelmään osingonjaon täsmäytyspäivään mennessä, osinko maksetaan osakkeiden arvo-osuusjärjestelmään siirtämisen jälkeen.

OSAKKEET JA NIIDEN OIKEUDET

KONE Oy:n osakepääoma 302.430.600 mk muodostuu 6.048.612 osakkeesta, kukin nimellisarvoltaan 50 mk.

A-sarjan osakkeilla on kullakin yksi ääni. Kymmenen B-sarjan osaketta oikeuttaa yhteen ääneen kuitenkin siten, että kullakin osakkeenomistajalla on vähintään yksi ääni. B-sarjan osakkeilla on yhtiöjärjestyksen mukaan oikeus vähintään 1,00 ja enintään 2,50 markkaa korkeampaan osinkoon kuin A-sarjaan kuuluvilla osakkeilla.

OSAKEPÄÄOMAA KOSKEVAT HALLITUKSEN VALTUUDET, OPTIO- JA VAIHTOVELKAKIRJALAINAT

Ennen tilikauden päättymistä KONE Oy:n hallituksella ei ollut voimassaolevaa valtuutusta osakepääoman korottamiseen eikä vaihtovelkakirja- tai optiolainan ottamiseen.

Yhtiö ei ole myöskään laskenut liikkeelle optio- tai vaihtovelkakirjalainoja ennen vuoden 1993 tilikauden päättymistä.

OSAKKAAT JA OSAKEREKISTERI

Yhtiön osakkeista ja niiden omistajista pidetään Osakekeskusrekisterissä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla osakasluetteloa. Rekisteröidyt osakkeenomistajat jakaantuivat 31.12.1993 sektoriluokituksen mukaan seuraavasti:

	Omistus	Äänimäärä
100 Yhteisöyritykset	17,53 %	50,59 %
200 Rahoituslaitokset	45,27 %	24,77 %
300 Julkisyhteisöt	3,52 %	1,38 %
400 Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	7,15 %	7,37 %
500 Kotitaloudet	12,30 %	10,39 %
600 Ulkomaat	14,06 %	5,50 %

Omaisuuksienhoitajien nimissä hallintarekisteröidyt ulkomaalaisten omistamat osakkeet sisältyvät luokkaan 600 Ulkomaat. Hallintarekisteröityjen osakkeiden yhteismäärä oli 846.740 kpl (14 % osakkeista ja 5,5 % äänistä).

Laskelmaan eivät sisälly 31.12.1993 arvo-osuusjärjestelmään siirtämättä olleet osakkeet (0,07 % osakkeista ja 0,03 % äänistä).

Osakasluetteloon voi tutustua Osakekeskusrekisterissä Piispanportti 12 A, 02240 Espoo. Jäljennöksiä luettelosta voi tilata maksua vastaan KONE Oy:n pääkonttorista, puh. (90) 475 4225.

ARVOPAPERIPÖRSSI

KONE Oy:n B-osakkeet noteerataan Helsingin Arvopaperipörssin pörssilistalla.

TIEDOTUKSET OSAKKAILLE

Tiedonannot osakkeenomistajille toimitetaan yhtiöjärjestyksen mukaan julkaisemalla ne vähintään kahdessa Helsingin kaupungissa ilmestyvässä yhtiön hallituksen määräämässä päivälehdessä.

TALOUDELLINEN INFORMAATIO

KONE-konserni julkaisee vuonna 1994 seuraavat taloudelliset raportit:

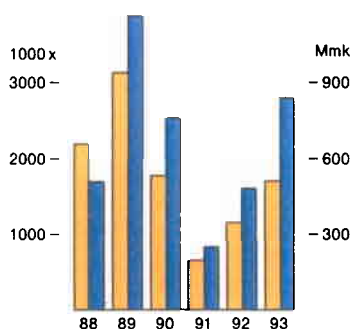
- vuosikertomus suomeksi ja englanniksi (helmikuussa) sekä ruotsiksi, saksaksi, ranskaksi, italiaksi, venäjäksi ja kiinaksi (maaliskuussa);
- osavuositarkastus vuoden neljältä ensimmäiseltä kuukaudelta suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi (kesäkuussa);
- osavuositarkastus vuoden kahdeksalta ensimmäiseltä kuukaudelta suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi (lokakuussa).

Edellämainitut raportit lähetetään kaikille osakasluetteloon merkityille KONE Oy:n osakkeenomistajille.

TIETOJA EMOYHTIÖN OSAKKEISTA

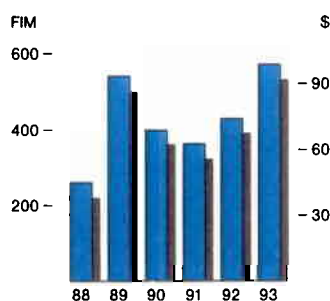
	1993	1992	1991	1990	1989
Osakepääoma, Mmk	302,4	302,4	302,4	302,4	302,4
Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä 31.12. 1000 kpl					
A-sarja	1.045	1.045	1.045	1.045	1.045
B-sarja	<u>5.001</u>	<u>5.001</u>	<u>5.001</u>	<u>5.001</u>	<u>5.001</u>
Yhteensä	6.046	6.046	6.046	6.046	6.046
Osakekannan markkina-arvo Mmk	3.446	2.610	2.164	2.070	2.431
Osakekohtaiset kurssit 31.12.					
B-osake, mk	570	430	362	400	540
Osinko					
A-osake, mk	9,00 ^{*)}	9,00	9,00	9,00	9,00
B-osake, mk	10,00 ^{*)}	10,00	10,00	10,00	10,00

* Hallituksen ehdotus

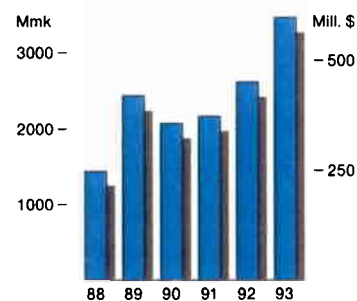

B-osakkeiden pörssi-vaihto 1988-1993

— Kpl — Mmk

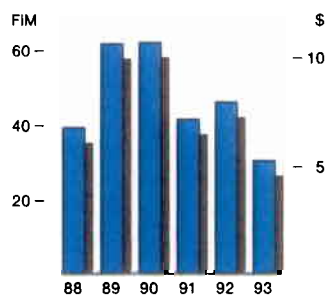

B-osakkeen pörssi-kurssi* 1988-1993

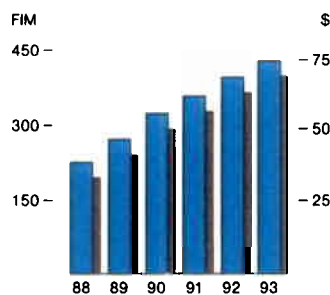

Osakekannan markkina-arvo* 1988-1993

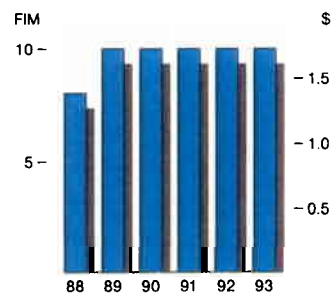
*Pörssikurssi Helsingin Arvopaperipörssissä 31.12.

Voitto/osake 1988-1993

Oma pääoma/osake 1988-1993

Osinko/B-osake 1988-1993

SISÄLLYS

<i>Tietoja osakkeenomistajille</i>	2
<i>Tietoja emoyhtiön osakkeista</i>	3
<i>Vuosi lyhyesti</i>	5
<i>Konsernin tunnusluvut</i>	5
<i>KONE-konserni</i>	6
<i>KONE-konserni 1989-1993</i>	6
<i>Liikevaihto ja henkilökunta maittain</i>	7
<i>Toimitusjohtajan puheenvuoro</i>	8
<i>Hallitus ja tilintarkastajat</i>	9
<i>Tilinpäätös 1993</i>	
<i>Toimintakertomus</i>	11
<i>Tilinpäätösperiaatteet</i>	20
<i>Konsernituloslaskelma</i>	21
<i>Konsernitase</i>	22
<i>Konsernin kassavirtalaskelma</i>	24
<i>Konsernitilinpäätöksen liitetiedot</i>	25
<i>Emoyhtiön tuloslaskelma</i>	31
<i>Emoyhtiön tase</i>	32
<i>Emoyhtiön kassavirtalaskelma</i>	34
<i>Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot</i>	35
<i>Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle</i>	38
<i>Tilintarkastuskertomus</i>	38
<i>Katsaus toimialaryhmittäin</i>	
<i>KONE Elevators</i>	41
<i>KONE Cranes</i>	47
<i>KONE Wood ja muut yksiköt</i>	51
<i>Osoitetietoja</i>	54

Tätä vuosikertomusta on saatavana suomen-, ruotsin-, englannin-, saksan-, ranskan-, italian-, venäjän- ja kiinankielisenä osoitteella KONE Oy, Yhteiskuntasuhteet-osasto, PL 8, 00331 Helsinki, puh. (90) 475 4348, fax (90) 475 4375.

VUOSI LYHYESTI

		1993	1992	Muutos% ¹⁾
Liikevaihto	Mmk	10.813	11.279	- 4,1
Ulkomaiset toimitukset	"	10.308	10.583	- 2,6
Kotimaiset toimitukset	"	505	697	-27,6
Vienti Suomesta	"	1.753	1.241	41,2
Saadut tilaukset	"	8.182	8.835	- 7,4
Tilaukanta 31.12.	"	6.384	6.825	- 6,5
Voitto ennen veroja	"	430 ³⁾	457 ²⁾	- 5,8
Tilikauden voitto	"	287 ³⁾	279 ²⁾	3,0
Taseen loppusumma	"	8.214	9.127 ²⁾	-10,0
Henkilökunta keskimäärin		20.890	21.995	- 5,0

¹⁾ Toimintakertomusosassa vertailuvuoden 1992 tiedot (lukuunottamatta tulos- ja tasetietoja) on esitetty ilman v. 1993 myytyä toimialaa. Ilman myytyä toimialaa vuoden 1992 luvut ja vuosimuutokset olivat seuraavat:

	1993	1992	Muutos%
Liikevaihto	10.813	10.391	4,1
Saadut tilaukset	8.182	7.962	2,8
Tilaukanta 31.12.	6.384	6.085	4,9
Henkilökunta keskimäärin	20.890	21.398	- 2,4

²⁾ Vuoden 1992 luvut on muutettu uuden tilinpäätöskäytännön mukaisiksi

³⁾ Sisältää satunnaisia myyntivoittoja 101,9 Mmk. Myydyt yhtiöt eivät ole myyntivuoden luvuissa muuten kuin satunnaisena tuottona tai kuluna.

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

(Edellisten vuosien luvut on muutettu uuden tilinpäätöskäytännön mukaisiksi)

	1993	1992	1991	1990	1989
Oman pääoman tuotto %	7,4	12,2	12,3	20,8	25,3
Sijoitetun pääoman tuotto %	12,3	16,1	16,2	20,8	22,2
Omavaraisuusaste %	32,2	26,5	26,8	27,4	25,2
Voitto/osake, mk	30,64	46,09	41,52	62,02	61,69
Oma pääoma/osake, mk	432	396	360	326	274
Hinta/voitto-suhde, B-osake	18,6	9,3	8,7	6,4	8,8

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAPERUSTEET

Oman pääoman tuotto %	=	100 x	$\frac{\text{Tilikauden voitto - satunnaiset erät} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuudet (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto %	=	100 x	$\frac{\text{Voitto rahoituserien jälkeen} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskim. vuoden aikana)}}$
Omavaraisuusaste %	=	100 x	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuudet}}{\text{Taseen loppusumma}}$

Voitto/osake	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto - satunnaiset erät}}{\text{Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä}}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä}}$
Hinta/voitto	=	$\frac{\text{Pörssikurssi tilikauden lopussa}}{\text{Voitto/osake}}$
Osakekannan markkina-arvo	=	$\text{Tilikauden lopussa oleva osakkeiden määrä kerrottuna B-osakkeen pörssikurssilla tilikauden lopussa.}$

KONE-KONSERNI

KONE-konserni tarkoittaa sitä yrityskokonaisuutta, jonka muodostavat KONE Oy emoyhtiönä sekä ne yhtiöt, joissa emoyhtiön välitön ja välillinen omistus ylitti 50 % vuoden 1993 lopussa.

KONE Oy on perustettu vuonna 1910. Yhtiön B-sarjan osakkeet on noteerattu Helsingin Arvopaperipörssissä vuodesta 1967 lähtien.

KONE-konsernin päätoimialat ovat vertikaaliliikenne, teollisuuden ja satamien nostot ja siirrot sekä sellu- ja paperitehtaiden puunkäsittely. Kaikilla näillä toimialoilla KONE-konserni lukeutuu maailman johtaviin yrityksiin. Tytär- ja osakkuusyhtiöineen se tarjoaa kokonaisvaltaisia palveluja maailmanlaajuisesti.

KONE-konsernin tuotteita valmistetaan Suomen lisäksi useissa maissa tytä- ja osakkuusyhtiöiden sekä lisenssinsajien tuotantolaitoksissa. Laajaa kenttätoimintaa varten eri toimialaryhmillä on asennus- ja huolto-organisaatiot merkittävimmillä markkina-alueilla eri puolilla maailmaa.

KONE-konsernin muodostavat seuraavat toimialaryhmät:

KONE ELEVATORS, joka on konsernin hissiliiketoimintaa harjoittava organisaatio. Pääosan liiketoiminnasta muodostavat hissien ja liukuportaiden kunnossapito- ja modernisointipalvelut. Päätuotteita ovat henkilö-, potilas- ja tavarahissit, hydraulihissit sekä liukuportaat ja -käytävät.

KONE CRANES, joka on konsernin nosturiliiketoimintaa harjoittava organisaatio. Sen päätuotteita ovat sähkönostimet ja nosturikomponentit sekä teollisuus- ja satamanosturit. Merkittävän osan toiminnasta muodostavat nostolaitteiden kunnossapito- ja uusimispalvelut.

KONE WOOD, joka suunnittelee ja toimittaa puunkäsittelylaitteita ja -järjestelmiä puunjalostusteollisuudelle.

Lisäksi KONE-konserniin kuuluvat kliinisen kemian analysaattoreita valmistava KONE Instruments -ryhmä, hydrauliputkistoja toimittava GS-Hydro -ryhmä sekä teräsvalimo.

KONE-KONSERNI 1989-1993

		1993	1992	1991	1990	1989
Liikevaihto	Mmk	10813	11279	10045	8124	7091
Poistot	"	414	401	359	270	230
Satunnaiset erät	"	102	—	15	—	—
Tilikauden voitto	"	287	279	266	375	373
Käyttöomaisuus	"	3339	3548	3114	2886	2221
Vaihto-omaisuus	"	2543	2441	2095	1886	1664
Tilausennakot	"	1908	1604	1409	1354	1110
Rahoitusomaisuus	"	4241	4742	4382	3827	3812
Investoinnit käyttöom.	"	281	429	458	461	254
Osakepääoma	"	302	302	302	302	302
Muu oma pääoma	"	2311	2093	1869	1669	1353
Vähemmistöosuudet	"	30	20	17	15	11
Pakolliset varaukset	"	448	395	350	307	257
Laskennallinen verovelka	"	249	262	241	232	214
Pitkäaikaiset velat	"	1238	1381	1180	1083	930
Lyhytaikaiset velat	"	3637	4674	4223	3637	3520
Taseen loppusumma	"	8214	9127	8182	7245	6587
Tilaukanta	"	6384	6825	6038	6002	5187
Henkilökunta 31.12.		20710	21426	22284	21763	19231

Edellisten vuosien luvut on muutettu uuden tilinpäätöskäytännön mukaisiksi. Myydyt yhtiöt eivät ole mukana myyntivuoden luvuissa muuten kuin satunnaisena tuottona tai kuluna.

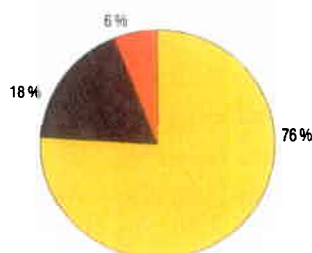
LIKEVAINTO JA HENKILÖKUNTA MAITTAIN

Taulukossa on esitetty eräissä maissa toimivien konserniyhtiöiden liikevaihto ja henkilökunta.

	Liikevaihto 1993 Mmk	Liikevaihto 1992 Mmk	Henkilökunta 1993	Henkilökunta 1992
Alankomaat	506,3	595,0	853	964
Australia	449,2	453,8	812	936
Belgia	464,4	504,3	803	821
Brasilia	109,6	88,7	601	642
Espanja	109,2	132,4	322	341
Hong Kong	240,5	216,6	395	315
Iso-Britannia	724,4	890,5	1652	1906
Italia	1605,6	1540,9	2766	2719
Itävalta	411,1	390,2	522	561
Kanada	333,0	330,2	481	536
Meksiko	68,2	60,0	291	306
Norja	178,4	245,0	207	225
Ranska	1608,4	1754,4	2760	3025
Ruotsi	763,1	1103,7	1180	1300
Saksa	820,6	988,1	1013	1109
Singapore	124,2	118,2	125	104
Suomi	2209,5	1988,7	3134	3355
Taiwan	44,6	44,7	138	115
Tanska	176,3	258,0	271	340
Tsekin tasavalta	34,6	–	435	–
Turkki	29,8	22,5	131	129
USA	1074,3	913,8	1406	1246
Venezuela	46,6	47,8	268	259
Muut	86,1	66,5	144	172
Yhteensä	12218,0	12754,0	20710	21426
Sisäinen myynti	-1405,4	-1474,6		
KONE-KONSERNI	10812,6	11279,4		

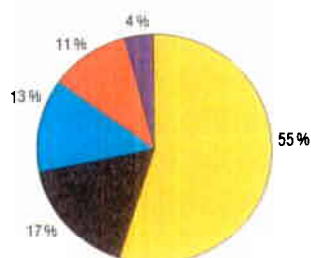
LIKEVAINTO TOIMIALA- RYHMITTÄIN 1993

	Mmk
KONE Elevators	8.257,7
KONE Cranes	1.932,4
KONE Wood + Muut yksiköt	622,5

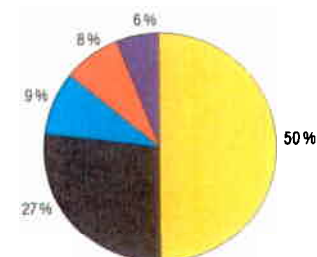
LIKEVAINTO MARKKINA- ALUEITTAIN 1993

	Mmk
Euroopan Unioni	5.881,7
Muu Eurooppa	1.883,5
Pohjois-Amerikka	1.405,5
Australia ja Aasia	1.194,0
Muut	447,9

HENKILÖKUNTA ALUEITTAIN 1993

Euroopan Unioni	10.440
Muu Eurooppa	5.519
Pohjois-Amerikka	1.887
Australia ja Aasia	1.699
Muut	1.165

Hallituksen jäsenet vasemmalta oikealle: Gerhard Wendt, Johan Horelli, Antti Herlin, puheenjohtaja Pekka Herlin, Ilkka Herlin ja Jaakko Lassila.

TOIMITUSJOHTAJAN PUHEENVUORO

Jo toisena perättäisenä vuonna taloudellinen taantuma vaikeutti toimintaamme useimmilla päämarkkina-alueillamme. Laskusuhdanne näyttää kuitenkin nyt saavuttaneen pohjansa ja kääntyneen nousuun. Korot ovat alhaalla, kuluttajien luottamus on palautumassa ja kulutuskysyntä heräämässä.

KONE-konsernin päätoimiala, hissiliiketoiminta, seuraa viiveellä yleistä taloudellista elpymistä. Suhdannekäänteen jälkeen kestää jonkin aikaa ennen kuin päätöksiä syntyy uusien rakennusprojektien käynnistämisestä ja ennen kuin ne johtavat hissitilauksiin. Tilannetta vaikeuttaa lisäksi useissa maissa 1980-luvun lopun ylikuumentuneesta toimistorakentamisesta syntynyt ja edelleen purkautumatta oleva toimistotilojen ylitarjonta.

Ilman hissiliiketoiminnan kasvua Länsi-Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa meillä on jälleen edessämme haastava vuosi. Aasiassa saavuttamamme kasvu ei riitä kompensoimaan heikkoa kysyntää Euroopassa. Siksi meillä on oltava valmius mahdollisuuksien hyväksikäyttöön siellä, missä markkinat ovat ekspansiivisia. Aasiassa kasvun ennustetaan jatkuvan pitkälle tulevaisuuteen. Siellä me jatkammekin jo aloitettuja toimenpiteitä kilpailuasemamme vahvistamiseksi.

HALLITUS JA TILINTARKASTAJAT

Pekka Herlin, 61
Kauppat.tri (h.c.)
Hallituksen puheenjohtaja
1987-
Hallituksen jäsen 1954-
Toimitusjohtaja 1964-1986

Gerhard Wendt, 59
Fil.tri
Toimitusjohtaja 1989-
Hallituksen jäsen 1979-

Antti Herlin, 38
Maanviljelijä
Hallituksen jäsen 1991-

Ilkka Herlin, 35
Fil.tri
Hallituksen jäsen 1990-

Johan Horelli, 54
Dipl.ins.
Hallituksen jäsen 1987-

Jaakko Lassila, 66
Kauppat.tri
Hallituksen jäsen 1978-

TILINTARKASTAJAT

Antti Helenius, KHT
Pentti Uusivirta †

Varatilintarkastajat
Liisa Mononen, KHT
Aunus Salmi, KHT

Sekä tilaukset että toimitukset kasvoivat varsin niukasti vuoden 1993 aikana huolimatta uusien tilausten ilahduttavasta lisääntymisestä vuoden loppua kohden. Olemme sopeuttaneet tuotantokapasiteettimme muuttuneeseen markkinatilanteeseen. Oikea-aikaisella kustannusrakenteemme keventämisellä olemme turvanneet tuotteittemme ja palvelustemme kilpailuky-
vyn ja toimintamme tuloksellisuuden. Jatkamme näitä toimenpiteitä myös 1994.

Käytän tilaisuutta hyväkseni kiittääkseni kaikkia niitä organisaatiomme jäseniä, joiden ahkeruuden ja yrityshengen myötävaikutuksella saavutimme vaikeuksista huolimatta myön-
teisen tuloksen. Aloitamme vuoden 1994 samassa hengessä tarttuen ponnekkaasti markkinoil-
la kohtaamiimme haasteisiin.

Perusstrategianamme on kehittää ja terävöittää toimintaamme niillä toimialoilla, joilla
kokemuksemme ja osaamisemme parhaiten hyödyttävät asiakaskuntaamme. Tämän strategi-
an suuntaisesti hyväksyimme saamamme tarjouksen myydä meritekninen toimialaryhmäm-
me. Nosturitoiminnan tilauskanta ja tulos paraniivat ilahduttavasti kertomusvuonna. Vuoteen
1994 siirryttäessä hissitoiminnan osuus on kasvanut yli kolmeen neljännekseen liikevaihdos-
tamme.

Osakkeemme oli edelleen sijoittajien suosima ostokohde arvopaperimarkkinoilla.
Vuoden lopussa yhtiömme pörssiarvo saavutti jälleen uuden ennätystason. Osinkopolitiik-
kamme mukaisesti KONE Oy:n hallitus on päättänyt esittää yhtiökokoukselle osingon
pysyttämistä muutaman viime vuoden mukaisella tasolla. Pyrkimyksenämme on edelleen
varmistaa osinkojen tasaisuus pitkällä aikavälillä. Ilokseni voin todeta tämän tavoitteemme
jälleen toteutuneen, mitä toivon osakkeenomistajiemmekin arvostavan.

Ympäristön epävarmuustekijöiden lisääntyessä asiakkaat arvostavat entistä enemmän
tuotteiden, palvelujen ja liiketapojen luotettavuutta. Osaava ja motivoitunut henkilöstö herät-
tää luottamusta yhtiötämme kohtaan; käyttövarmat tuotteet ja hyvin toimivat palvelut saavat
asiakkaat vakuuttumaan luottamuksensa oikeutuksesta. Me konelaiset emme saa hetkeksi-
kään unohtaa sitä tosiasiaa, että asiakas on meidän työnantajamme. Meidän tavoitteenamme
on saavuttaa luotettavana liikekumppanina ainoa hyväksyttävä taso: sataprosenttinen luotet-
tavuus kaikessa mitä me teemme.

Toimintojemme kehittämisen kannalta keskeinen tehtävämme on laadunparannuspro-
sessin jatkaminen samalla intensiteetillä kuin tähänkin saakka. Tähän prosessiin liittyvät myös
ne toimenpiteet, jotka tähtäävät sisäisen kommunikaation tehostamiseen kaikissa yksiköis-
sämme. Kertomusvuoden aikana teimme joukon uusia avauksia avoimen vuorovaikutusil-
maston ulottamiseksi mahdollisimman laajalti organisaatioomme.

Koska meillä on sekä kykyä että tahtoa turvata kilpailukykyämme kaikissa olosuhteissa,
suhtaudun luottavaisesti tulevaisuuteen. Määrätietoisella ja jatkuvalla toimintamme laadun
kehittämisellä voimme merkittävästi myötävaikuttaa onnistumiseemme.

Gerhard Wendt
Toimitusjohtaja

TOIMINTAKERTOMUS

KONE-konsernin liikevaihto oli kertomusvuonna 10.813 Mmk, kun se vuotta aikaisemmin oli 11.279 Mmk ja ilman myytyä toimialaa 10.391 Mmk. Jälkimmäiseen lukuun verrattuna vuoden 1993 liikevaihto osoittaa noin 4 %:n kasvua edellisestä vuodesta.

Markkinatilanne jatkui vaikeana kaikilla konsernin toiminta-alueilla Aasiaa lukuunottamatta. Uusia tilauksia saatiin noin 3 % edellistä vuotta enemmän. Tilauskanta oli vuoden vaihteessa 6.384 Mmk, mikä osoittaa noin 5 %:n kasvua.

Konsernin tulos ennen rahoituseriä oli 464 Mmk, edellisenä vuonna 643 Mmk. Tämä on prosentteina liikevaihdosta 4,3 %, viime vuonna vastaavasti 5,7 %.

Rahoituskulut olivat 160 Mmk. Voitto rahoituserien jälkeen oli 328 Mmk, kun se vuotta aikaisemmin oli 457 Mmk. Myydyn toimialan luovutusvoitto on kirjattu satunnaisiin eriin. Voitto ennen veroja oli 430 Mmk, edellisenä vuonna 457 Mmk.

Verot olivat uudistetun kirjanpitolainsäädännön edellyttämällä tavalla laskettuina 141 Mmk, vuotta aikaisemmin vastaavalla tavalla laskettuina 177 Mmk.

Konsernin tilikauden voitto oli 287 Mmk oltuaan vuotta aikaisemmin 279 Mmk. Voitto osaketta kohden oli 30,64 mk, kun se edellisenä vuonna oli 46,09 mk.

KONE Oy:n hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa vuodelta 1993 maksetaan A-osakkeelle 9 markkaa ja B-osakkeelle 10 markkaa.

TILINPÄÄTÖSPERIAATTEET

KONE-konsernin vuoden 1993 tilinpäätös on tehty 1.1.1993 muutetun kirjanpitolainsäädännön mukaisesti. Vertailukelpoisuuden säilyttämiseksi eräitä aikaisempien vuosien lukuja on muutettu vastaamaan uutta lainsäädäntöä. Tehtyjä muutoksia on tarkemmin selvitetty tämän vuosikertomuksen tilinpäätösosuosuudessa.

Tässä toimintakertomuksessa esitetyistä luvuista ja taulukoista (tulosta ja tasetta lukuunottamatta) on eliminoitu toimintavuoden aikana myydyn toimialan luvut vertailukelpoisuuden lisäämiseksi. Pylväsdiagrammeissa konsernin luvut esitetään sen sijaan ilman korjauksia.

KONSERNIN RAKENNE

Toimintavuoden aikana myytiin MacGregor-Navire-toimialaryhmä. Tämän toimialan lukuja ei ole sisällytetty toimintavuoden lukuihin lukuunottamatta myytyjen osakkeiden kauppaa.

Toimintavuoden aikana ei tehty merkittäviä yritysostoja. Konsernin lukuihin on ensimmäistä kertaa sisällytetty tsekkiläinen KONE Lifts a.s. (entinen Pragolift a.s.), ruotsalainen BPA-Hiss AB sekä amerikkalaisen Kranco Inc:n liiketoiminta.

KONE Oy:n nosturitoiminnot on yhtiötetty 1.1.1994 alkaen. Muodostetut uudet yhtiöt ovat KONE VLC Oy (suurnosturitoiminto), KONE Cranes Nordic Oy (pohjoismainen standardi- ja erikoisnosturiyksikkö), KONE Crane Components Oy (raskaat nosturikomponentit), KONE Hoists Oy (nostintuotanto) ja KONE Motor Center Oy (sähkömootorit).

Raahan teräsvalimo yhtiötettiin syksyllä nimellä KONE Teräsvalimo Oy.

TUOTTEET JA MARKKINAT

Konsernin tuotteiden kokonaiskysyntä on kuluneena vuonna kärsinyt eurooppalaisesta matalasuhdanteesta ja skandinaavisesta lamasta. Kasvua on haettu ja myös saatu Kaukoidän markkinoilta.

Eurooppalaisessa kilpailussa KONE on säilyttänyt markkinaosuutensa, mutta varsinkin uusien laitteiden hintataso on kärsinyt. Yli puolet KONEen liikevaihdosta tulee kunnossapito- ja modernisointitoiminnasta. Kunnossapitotoiminnan kasvu jatkui vakaana, modernisointitoiminnan volyymi laski jonkin verran.

Saatujen tilausten määrä ilman kunnossapitotoiminnan myyntiä oli 8.181 Mmk. Se jakaantui toimialoittain seuraavasti:

	Mmk	1993	1992	Muutos%
KONE Elevators	"	5.709	5.571	2,5
KONE Cranes	"	1.969	1.775	10,9
KONE Wood ja muut	"	503	616	-18,3
Yhteensä	Mmk	8.181	7.962	2,8

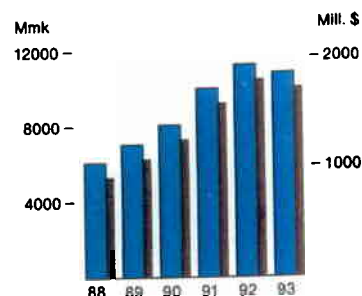
Rahamääräisesti KONE Elevators'in saamat tilaukset jäivät miltei edellisen vuoden tasolle. Maantieteelliset erot olivat huomattavia. Skandinavian markkinat kärsivät syvästä lamasta, Ranskan ja Italian markkinat olivat myös supistuvia. Kaukoidässä KONE Elevators kaksinkertaisti saamansa tilaukset. Lukumääräisesti hissi- ja liukuporrastilauksia saatiin 14.800 kpl, jossa on vähennystä edellisestä vuodesta 800 kpl.

KONE Cranes'in uudet tilaukset kasvoivat noin 11 %:lla. Satama- ja telakkanosturitilaukset olivat melkein edellisen vuoden tasolla. Siltanostureiden tilaukset lisääntyivät, ja erityisesti kasvoivat komponenttitoimitukset muille nosturivalmistajille sekä kunnossapitotoiminta.

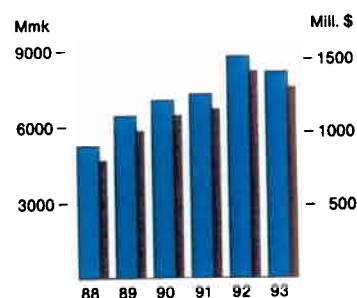
KONE Wood'in saamat tilaukset jäivät huomattavasti alle edellisvuoden. KONE Instruments'in tilaukset kasvoivat jonkin verran, GS-Hydron ja teräsvalimon volyymit olivat edellisvuoden tasolla.

LIKEVAIHTO TUOTERYHMITTÄIN

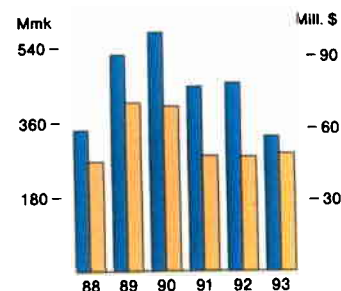
Konsernin liikevaihto oli toimintavuonna 10.813 Mmk. Nykyisten toimialojen liikevaihto oli edellisenä vuonna 10.391 Mmk, joten kasvua oli noin 4 %.

Liikevaihto
1988-1993

Saatut tilaukset
1988-1993

Tilikauden tulos
1988-1993

Voitto rahoituserien
jälkeen
Tilikauden voitto

Konsernin liikevaihto jakaantui toimialoittain seuraavasti:

	Mmk	1993	1992	Muutos%
KONE Elevators	"	8.258	8.306	-0,6
KONE Cranes	"	1.932	1.529	26,4
KONE Wood ja muut	"	623	555	12,3
Yhteensä	Mmk	10.813	10.391	4,1

KONE Elevators'in liikevaihto ei kasvanut. Hissien kunnossapito- ja modernisointitoiminta muodosti noin 60 % toimialan kokonaisliikevaihdosta. Huollossa olevien hissien lukumäärä kasvoi melkein 16.000 hissillä, ja vuoden lopussa huoltokanta ylitti 354.000 hissiä. Uusia hissejä ja liukuportaita toimitettiin lähes 15.700 kpl eli noin 600 kpl vähemmän kuin edellisellä vuonna.

KONE Cranes'in toimitukset kasvoivat neljänneksellä. KONE VLC:n aikaisemmat satamanosturitilaukset saatiin nyt toimituksiin, minkä seurauksena yksikön liikevaihto moninkertaistui edelliseen vuoteen verrattuna. Myös kunnossapitotoiminta ja komponenttitoimitukset kasvoivat merkittävästi.

Muissa toimialoissa kasvoi KONE Wood.

KONE Elevators muodostaa konsernin päätoimialan, jonka osuus kokonaisliikevaihdosta oli yli 76 %, KONE Cranes'in osuus oli noin 18 %.

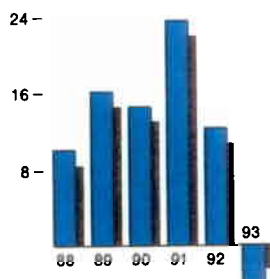
LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN

Yhtiöittämisten seurauksena entistä enemmän holding-tyyppiseksi muodostuvan konsernin emoyhtiön KONE Oy:n liikevaihto vuonna 1993 oli 1.824 Mmk. Kaikkien Suomessa toimivien konserniyhtiöiden yhteenlaskettu vienti Suomesta oli 1.753 Mmk, kun vastaava luku viime vuonna oli 1.018 Mmk.

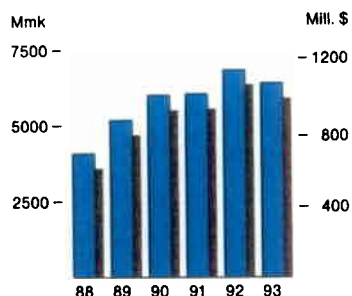
KONE-konsernin liikevaihto jakaantui markkina-alueittain seuraavasti:

	Mmk	1993	1992	Muutos%
Euroopan unioni	"	5.882	5.776	+1,8
Muu Eurooppa	"	1.884	2.106	-10,5
Pohjois-Amerikka	"	1.405	1.194	+17,7
Australia ja Aasia	"	1.194	953	+25,3
Muut alueet	"	448	362	+23,8
Yhteensä	Mmk	10.813	10.391	+4,1

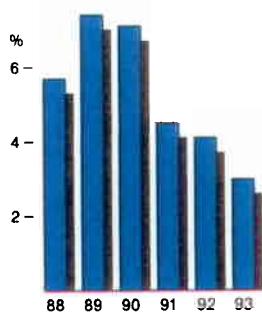
Konsernin päämarkkinat ovat edelleen selvästi Euroopassa, jonka osuus liikevaihdosta oli noin 72 %.

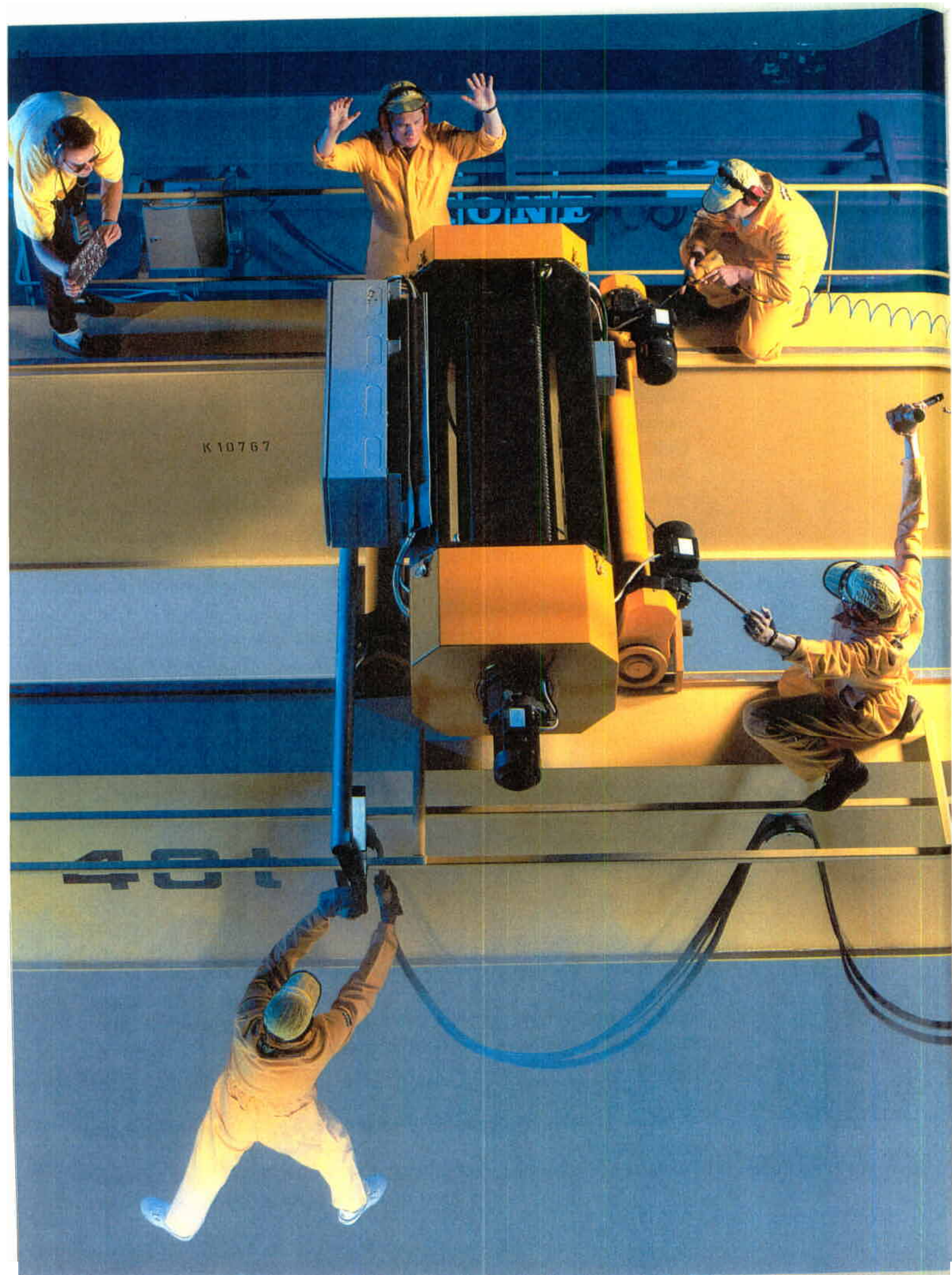
Liikevaihdon kasvu-prosentti 1988–1993

Tilaukanta 1988–1993

Voitto rahoitusserien jälkeen % liikevaihdosta 1988–1993

K O N S E R N I N T U L O S

KONE Elevators'in tulos heikkeni viime vuodesta. Eniten tähän vaikutti voimakkaasti supistunut uusien hissien kysyntä pohjoismaisilla markkinoilla ja sitä seurannut hintatason merkittävä lasku. Myös muilla eurooppalaisilla markkinoilla volyymit ja hintataso ovat olleet laskusuunnassa. Kunnossapitoiminnassa saavutettiin volyymitason lievä kasvu. Toiminnan kannattavuus on pysynyt vakaana.

KONE Cranes'in tulos parani edellisestä vuodesta, mutta tulostavoitteita ei vielä saavutettu. Kuluneen vuoden tulosta rasittivat edelleen toiminnan supistamisesta ja uudelleenorganisoinnista syntyneet kulut. Nämä toimenpiteet kohdistuivat pääasiallisesti teollisuusnostureiden teräsrakennevalmistuskapasiteettiin.

KONE Wood ja muut toimialat yhdessä paransivat tulostaan viime vuodesta.

Konsernin tulos ennen rahoituseriä oli 464 Mmk ja prosentteina 4,3 %. Vastaavat luvut vuodelta 1992 ovat 643 Mmk ja 5,7 %.

Rahoituskulut olivat 160 Mmk, edellisenä vuonna 212 Mmk. Kurssivoittoja kirjattiin 27 Mmk, vuotta aikaisemmin kurssitappioita 32 Mmk.

Satunnaiset erät, 102 Mmk, sisältävät mm. myydyn toimialan myyntivoiton.

Voitto ennen veroja on 430 Mmk, viime vuonna 457 Mmk. Nykyisen kirjanpitolain mukaan esitetyt verot olivat 141 Mmk, edellisenä vuonna 177 Mmk.

Konsernin tilikauden voitto vuonna 1993 oli 287 Mmk oltuaan edellisenä vuonna 279 Mmk. Voitto osaketta kohden oli 30,64 mk, edellisenä vuonna 46,09 mk. Konsernin tuloslaskelma on sivulla 21.

Emoyhtiön, KONE Oy:n, tilikauden voitto oli 396 Mmk, edellisenä vuonna 483 Mmk. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että KONE Oy jakaisi osinkoa 9 markkaa kullekin A-sarjan osakkeelle ja 10 markkaa kullekin B-sarjan osakkeelle. Mikäli 25. helmikuuta 1994 kokoontuva yhtiökokous hyväksyy hallituksen esityksen, osinkojen määrä tulee olemaan 59,4 Mmk, kuten edellisenäkin vuonna.

Emoyhtiön tuloslaskelma on sivulla 31 ja hallituksen voitonjakoehdotus sivulla 38.

K O N S E R N I N R A H O I T U S

Konsernin rahoitusrakenne muuttui toimialan myynnin seurauksena. Tehty kauppa vahvisti konsernin tasetta vähentämällä nettovelkaa. Konsernin omavaraisuusaste oli vuoden 1993 lopussa 32,2 %. Omavaraisuutta laskettaessa varaukset on jaettu omiin pääomiin ja laskennalliseen verovelkaan. Vastaavalla tavalla laskettuna omavaraisuusaste vuoden 1992 lopulla oli 26,5 %.

Konsernin maksuvalmius on hyvä. Rahavarat on sijoitettu pääasiassa lyhytaikaisiin talletuksiin ja sijoitustodistuksiin.

Konsernin ja emoyhtiön uudistetut rahoituslaskelmat on esitetty sivuilla 24 ja 34.

Konsernin tase oli rakenteeltaan vuoden lopussa seuraava (Mmk):

	1993	1992	Sisältö
Nettokäyttöpääoma	475	811	ilman rahavaroja
Kiinteä omaisuus	3.339	3.548	maa-alueet, rakennukset, koneet, laitteet ja goodwill-erät
Sidottu pääoma	3.814	4.359	
Nettovelka	1.171	1.943	rahavarat netotettuina velkoihin
Oma pääoma	2.643	2.416	sidottu oma pääoma, voittovarot sekä vähemmistöosuudet
Vieras ja oma pääoma	3.814	4.359	

Konsernilla on edelleen kokonaan nostamatta vuonna 1990 tehty syndikoitu lainalimiittijärjestely määrältään USD 150 miljoonaa.

Rahoituksen nettokustannukset olivat 160 Mmk. Korollinen nettovelka ja rahoituskustannukset pienenevät vuoden loppupuolella. Konserni kirjasi kurssivoittoja 27 Mmk.

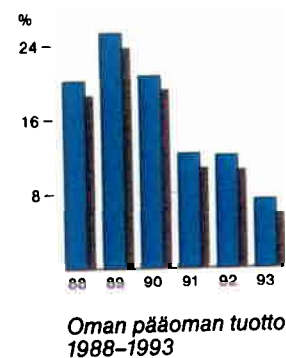
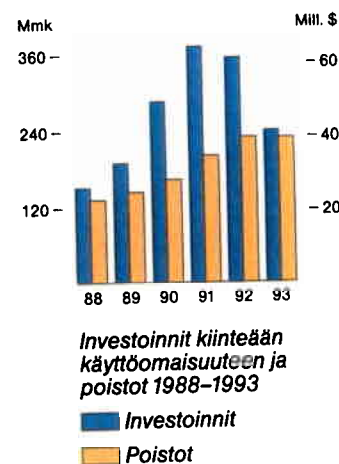
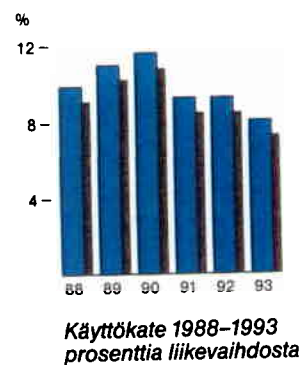
Emoyhtiön, KONE Oy:n, B-sarjan osakkeet noteerataan Helsingin pörssissä. Osakkeita vaihdettiin kertomusvuonna 1.699.729 kappaletta, edellisenä vuonna 1.157.250 kpl. Vastavat rahamääräiset vaihtomäärät olivat 846 Mmk vuonna 1993 ja 482 Mmk vuonna 1992.

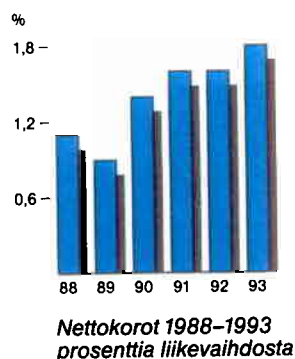
Ylin maksettu kurssi oli 591, alin 432 ja vuoden viimeisen pörssipäivän kurssi 570 mk.

HENKILÖSTÖ

Henkilökunnan määrä oli vuoden lopussa 20.710 oltuaan vuotta aikaisemmin 20.829. Henkilöstö jakaantui vuoden lopussa toimialoittain seuraavasti:

	1993	1992
KONE Elevators	16.900	16.857
KONE Cranes	2.858	2.988
KONE Wood ja muut	952	984
Yhteensä	20.710	20.829

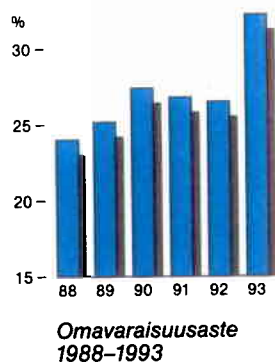
Alueittain henkilökunta jakaantui vuoden lopussa seuraavasti:

	1993	1992
Euroopan unioni	10.440	10.894
Muu Eurooppa	5.519	5.289
Pohjois-Amerikka	1.887	1.757
Australia ja Aasia	1.699	1.677
Muut maat	1.165	1.212
Yhteensä	20.710	20.829

Henkilöstöä Suomessa oli 3.134 ja edellisenä vuonna 3.245.

Henkilöstöhallinnon keskeisenä painopisteenä oli sisäisen kommunikaation kehittämisen konsemin kaikissa toimipisteissä. Tähän liittyen järjestettiin vuoden 1993 lopulla "KONE Employee Forum", johon osallistui henkilöstön edustajia 17 maasta.

Sisäinen tiedotuslehti "KONE Post" julkaistiin 11 kielellä ja jaettiin kaikille konsernin toimipaikoille, ja se oli koko KONEen henkilöstön saatavilla.

INVESTOINNIT

Investoinnit tuotantolaitoksiin, kenttätoimintaan, tietotekniikkaan ja tiedonsiirtoon olivat 242 Mmk. Se on noin 100 Mmk vähemmän kuin edellisenä vuonna, mutta suunnitelman mukainen, koska mittavat investoinnit tuotannon automatisointiin ja uusien tuotteiden valmistukseen on nyt loppuunsaatettu.

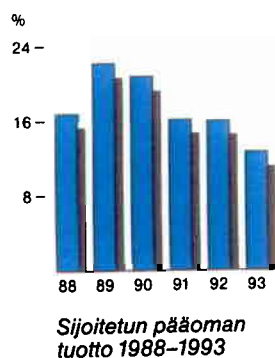
Investoinnit jakaantuivat seuraavasti: Kiinteistöt 47 Mmk, koneet, laitteet ja kalustot 132 Mmk, tietokoneet, tiedonsiirto 63 Mmk. Edelliseen vuoteen verrattuna koneiden, laitteiden ja kalustojen osuus on pienentynyt.

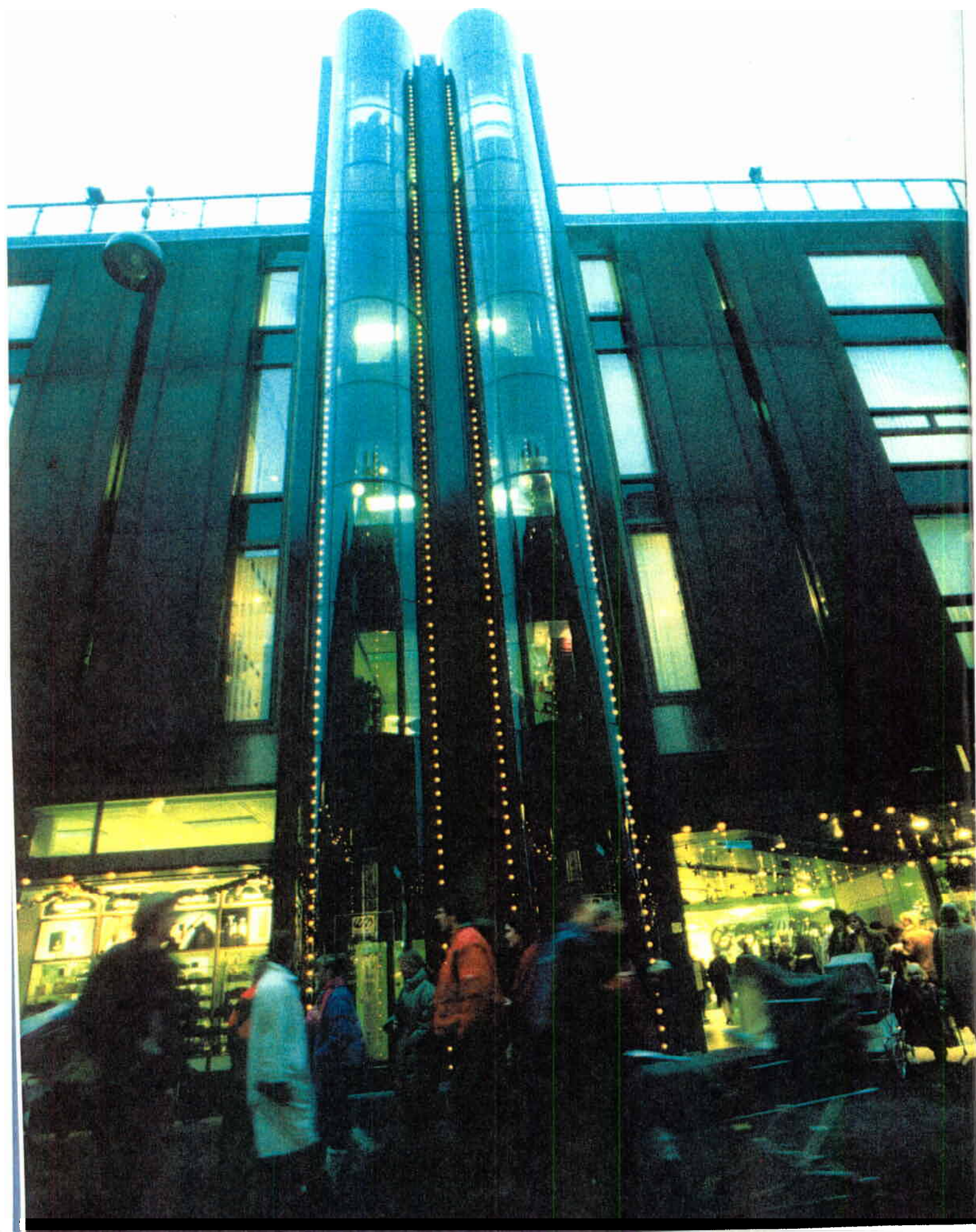
Konsernin panostukset tuotekehitykseen olivat toimintavuonna 145 Mmk, edellisenä vuonna 156 Mmk. Kaikki tuotekehityskustannukset on kirjattu vuosikuluiksi.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Konsernin päätuotteiden, hissien ja nostureiden kysynnän ei arvioida enää laskevan, mutta kysynnän kasvuakaan ei voida odottaa. Toiminnan rationalisointia ja laadunparannusprosessia jatketaan edelleen intensiivisesti konsernin kilpailukyvyyn terävöittämiseksi kireänä jatkuvassa markkinatilanteessa.

KONE-konserni keskittyy jatkossakin päätoimialoihinsa ja pyrkii lisäämään niillä markkinaosuuttaan. Konsernin toimintaa pyritään vahvistamaan sellaisilla maantieteellisillä alueilla, joissa konsernin tuotteilla ja osaamisella on kasvavaa kysyntää.

Määrätietoisesti rakennettu kunnossapito- ja modernisointitoiminta antaa konsernin toiminnalle jatkuvuutta ja stabiilisuutta. Tämän toiminnan osuus liikevaihdosta on jo yli puolet.

Uusien laitteiden tilauskanta toimialoittain oli vuoden vaihteessa:

	Mmk	1993	1992	Muutos%
KONE Elevators	"	5.074	4.762	6,6
KONE Cranes	"	1.078	965	11,7
KONE Wood ja muut	"	232	358	-35,2
Yhteensä	Mmk	6.384	6.085	4,9

KONE Elevators'in tilauskanta on kasvanut ja vastaa nyt runsaan vuoden toimituksia. Kiristyneen kilpailun aiheuttama paine hinnoissa pystytään sisäisin rationalisointi toimenpitein kompensoimaan. Kunnossapito- ja modernisointitoiminnan arvioidaan kehittyvän edelleen vakaasti. Hissiliiketoiminnan tuloksen odotetaan parantuvan vuodesta 1993.

Nosturiliiketoiminnan sopeuttaminen muuttuneeseen markkinatilanteeseen on pääosiltaan saatettu päätökseen. Tuotannon ylikapasiteettia on purettu, nosturiyksiköiden tilauskanta on kasvussa ja toimialan tulos paranee.

KONE Wood'in tulos ei tule saavuttamaan edellisten vuosien hyvää tasoa, tarjouskannassa olevien projektien toteutuminen voi kuitenkin muuttaa tilanteen nopeasti positiivisemmaksi. Muut yksiköt ylittänevät kuluneen vuoden tulostasolle.

Vaikka uusien laitteiden markkinoilla Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa vallitsee pääosiltaan matalasuhdanne vielä vuonna 1994, konsernin vahva asema jälkimarkkinoilla ja vahvistuva toiminta kasvualueilla tulee turvaamaan positiivisen tuloskehityksen.

TILINPÄÄTÖSPERIAATTEET

Kirjanpitolaki ja -asetus muuttuivat 1.1.1993, KONE Oy:n tilinpäätös ja konsernitilinpäätös on laadittu uuden lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Lainsäädännön vaikutukset ja muut muutokset tilinpäätösperiaatteisiin on osoitettu vahvennetulla tekstillä. Edellisen vuoden tiedot on muutettu vertailukelpoisiksi tilinpäätöksen kanssa.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Laajuus

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön lisäksi ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä oli välittömästi tai välillisesti tilikauden lopussa yli 50 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt on sisällytetty konsernitilinpäätökseen hankinta-ajankohdasta lähtien. Niitä asunto- ja kiinteistöyhtiöitä, jotka ovat merkityksellisiä konsernin toiminnan laatuun ja laajuuteen näiden ja joiden yhdisteleminen on tarpeetonta oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta, ei ole sisällytetty konsernitilinpäätökseen.

Osakkuusyhtiöiden tilinpäätöstiedot on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuus-menettelmää käyttäen. Osakkuusyhtiöiksi katsotaan yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti 20-50 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä ja vähintään 20 %:n välitön tai välillinen osakeomistus.

Laskentaperiaatteet

Konserniyhtiöiden väliset liiketapahtumat on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Konserniyhtiöiden keskinäinen osakeomistus on eliminoitu vähentämällä tytäryhtiöosakkeiden hankintahinnasta tytäryhtiön oman pääoman määrä hankintahetkellä. Ero hankintahinnan ja hankintahetken oman pääoman välillä on kohdistettu soveltuvin osin käyttöomaisuuteen ja aineettomaan omaisuuteen. Loput erosta on esitetty goodwillina.

Konsernituloslaskelmaan sisältyy konsernin osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista. Osakkuusyhtiöiden hankinnan yhteydessä syntyneistä goodwillista tehty poistot sisältyvät goodwill-poistoihin. Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot eivät sisälly tulokseen. Konsernin omistusta vastaava osuus osakkuusyhtiön hankintahetken omasta pääomasta, oikaistuna osakkeiden hankinnan jälkeen tapahtuneilla oman pääoman muutoksilla, sisältyy taseen osakkeisiin ja osuuksiin. Osakkuusyhtiöiden hankinnan yhteydessä syntynyt goodwill sisältyy taseen goodwilliin.

Sijoitukset muihin yhtiöihin on esitetty taseessa hankintamenojen suuruusena. Hankintamenojen perustuva kirjanpitoarvo on alennettu tarvittaessa käypää arvoa vastaavaksi.

Eriissä maissa verolainsäädäntö antaa mahdollisuuden muodostaa verotuksessa vähennyskelpoisia varauksia edellyttäen, että vastaavat vähennykset on tehty myös kirjanpidossa. Konsernitilinpäätöksessä tilikauden tilinpäätössiirrot - varaukset sekä suunnitelman mukaisten ja tilikauden kokonaispoistojen välinen erotus - on lisätty tilikauden tulokseen tilinpäätössiirroista määritetyn laskennallisen verovelan muutosta lukuunottamatta. Tilinpäätössiirtojen kertymä, vähennettynä laskennallisen verovelan määrällä, sisältyy omaan pääomaan. Laskennallinen verovelka on esitetty omalla erinä taseessa.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät konserniyhtiöiden paikallisten verosäännösten perusteella lasketut verot, samoin kuin tilinpäätöshetken verokannan mukaan tilinpäätössiirroista määritetyt laskennallisen verovelan muutokset. Konserniyhtiön toiselta konserniyhtiöltä tai osakkuusyhtiöltä saamaan osinkotuottoon liittyvä yhtiöveron hyvitys on konsernituloslaskelmassa vähennetty tilikauden veroista.

Tuloslaskelmassa ja taseessa esitetään omina erinäin vähennistösuudet. Tuloslaskelman vähennistösuus lasketaan tilikauden tuloksesta ennen tilinpäätössiirtoja, mutta laskennallisen verovelan muutoksella oikaistujen verojen jälkeen. Taseen vähennistösuus lasketaan oman pääoman ja tilinpäätössiirtojen kertymän yhteissummasta, josta on vähennetty laskennallisen verovelan määrä.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten muuntaminen

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset on muunnettu Suomen markkoiksi tilikauden päättymispäivän kurssien mukaan. Oman pääoman muuntamisesta syntyneet muuntoerot on kirjattu muuhun sidottuun omaan pääomaan.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN JA KURSSIEROJEN KÄSITTELY

Valuuttamääräiset saamiset on arvostettu vuoden viimeisen päivän kurssiin. Termiinisopimuksin katetut saamiset ja velat on arvostettu sopimusten mukaisiin kurssihin. Toteutuneet kurssierot samoin kuin saamisten ja velkojen arvostamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Kurssierot termii-

nisopimuksista ja lainoista, joita on käytetty ulkomaisten tytäryhtiöiden valuuttamääräisen oman pääoman suojauskesä, on netotettu muuntoeron kanssa ja kirjattu muuhun sidottuun omaan pääomaan.

LIKEVAIHTO

Tuotteiden ja palvelusten myynti on tuloutettu niiden luovutuksen yhteydessä. Myös pitkäaikaiset projektit on tuloutettu asiakkaille tapahtuneiden loppuluovutusten yhteydessä.

TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu vuosikuluiksi.

ELÄKEJÄRJESTELYT JA ELÄKEMENOJEN JAKSOTUS

Konserniyhtiöiden eläketurva on pääosin hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläketurva on emoyhtiössä osittain järjestetty sen vastuulla olevan eläkesäätiön kautta. Eläkesäätiön vastuu on täysin katettu.

VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS

Aineet ja tarvikkeet on arvostettu standardihintoihin. Puolivalmisteet on arvostettu muuttuviin valmistuskustannuksiin. Keskeneräiset työt sisältävät tilinpäätöspäivän mennessä kertyneet muuttuvat kustannukset sekä toille kohdistuvan osuuden valmistuksen ja asennuksen kiinteistä menoista.

KÄYTTÖOMAISUUDEN ARVOSTUS JA JAKSOTUS

Käyttöomaisuuden arvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin. Lisäksi maa-alueiden ja rakennusten arvoon voi sisältyä arvonorotuksia. Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Poistosuunnitelmaa on muutettu koskien käyttöomaisuusinvestointeja 1.1.1993 lähtien. Arvioituihin taloudellisiin käyttöaikoihin perustuvat poistajat ovat seuraavat:

- Rakennukset ja rakennelmat	5-40 vuotta
- Koneet ja kalusto	4-10 "
- Goodwill	5-20 "
- Muu aineeton käyttöomaisuus	4-20 "

Maa-alueista ei tehdä poistoja. Rakennusten poistot on tehty arvonorotuksilla korotetuista tasearvoista.

SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin on kirjattu erät, jotka ovat kertyneet muusta kuin varsinaisesta liiketoiminnasta.

PAKOLLISET VARAUKSET

Pakollisina varauksina tuotoista on vähennetty ne vastaiset menot, joiden suorittamiseen konserniyhtiöt ovat sitoutuneet ja joista ei todennäköisesti kerry niitä vastaavaa tuloa. Samoin on vähennetty tuotoista ne vastaiset menetykset, joiden toteutumista on pidettävä ilmeisenä.

RAHOITUSLASKELMA

Tilikauden aikaiset rahavirrat esitetään kassavirtalaskelman avulla jaoteltuna liiketoiminnan, investointien ja rahoitustoiminnan kassavirtoihin. Valuuttakurssimuutosten vaikutus on eliminoitu kassavirtalaskelmaa laadittaessa muuntamalla aloittava tase tilikauden päättymispäivän kurssien mukaan.

Kassavirtalaskelman nimikkeillä on seuraava sisältö:

- Rahavarat muodostuvat kassavaroista ja pankkitalletuksista
- Kassavirta tarkoittaa rahavarojen lisäystä tai vähennystä.
- Investoinnit muodostuvat käyttöomaisuuden hankkimisesta ja myymisestä aiheutuneista kassavirroista.
- Rahoitustoiminnan kassavirrat muodostuvat osakepääoman maksullisista korotuksista, osingon maksuista, luotonotosta, lainojen takaisinmaksuista, talletuksista ja sijoituksista, myönnettyistä lainoista sekä valuuttavaihtosopimuksista.
- Muut kuin investointien ja rahoitustoiminnan aiheuttamat rahavirrat kuuluvat liiketoimintaan.

KONSERNITULOSLASKELMA (1000 mk)

		1993	1992
LIKEVAIHTO		10.812.570	11.279.352
Kulut	Viite 1	-9.933.881	-10.235.087
Poistot	Viite 2	- 414.473	- 401.123
LIKETULOS		464.216	643.142
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista		+ 24.402	+ 25.462
Rahoitustuotot ja -kulut	Viite 3	- 160.450	- 211.922
VOITTO RAHOITUSERIEN JÄLKEEN		328.168	456.682
Satunnaiset tuotot ja kulut		+ 101.858	-
VOITTO ENNEN VEROJA		430.026	456.682
Verot	Viite 4	- 141.215	- 176.729
Vähemmistöosuus		- 1.680	- 1.247
TILIKAUDEN VOITTO		287.131	278.706

KONSERNITASE (1000 mk)

VASTAAVAA		31.12.1993	31.12.1992
KÄYTTÖMAISUUS			
Aineeton omaisuus ja goodwill	Viite 5	1.395.023	1.514.589
Maa-alueet	Viite 6	163.736	158.560
Rakennukset	Viite 7	769.582	774.827
Koneet ja kalusto	Viite 8	903.169	958.292
Osakkeet ja osuudet	Viite 9	96.055	114.204
Maksetut ennakot		10.940	27.469
		3.338.505	3.547.941
VAIHTO- JA RAHOITUSOMaisuUS			
Vaihto-omaisuus			
Aineet, tarvikkeet ja puolivalmisteet		574.935	672.205
Keskeneräiset työt		1.926.632	1.721.244
Maksetut ennakot		41.921	47.941
Saadut ennakot		-1.908.427	-1.603.923
		635.061	837.467
Saamiset			
Myyntisaamiset		2.441.364	2.539.920
Lainasaamiset	Viite 10	322.521	230.726
Siirtosaamiset	Viite 11	490.619	484.517
Saamavekselit		89.447	64.407
		3.343.951	3.319.570
Rahat, pankkisaamiset ja lyhytaikaiset sijoitukset	Viite 12	896.888	1.422.180
VAIHTO- JA RAHOITUSOMaisuUS YHTEENSÄ	Viite 13	4.875.900	5.579.217
		8.214.405	9.127.158

VASTATTAVAA		31.12.1993	31.12.1992
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma		302.431	302.431
Muu sidottu oma pääoma		60.985	70.273
Edellisten tilikausien voitot		1.962.755	1.743.467
Tilikauden voitto		287.131	278.706
	Viite 14	2.613.302	2.394.877
VÄHEMMISTÖOSUUKSET		29.726	20.775
PAKOLLISET VARAUKSET	Viite 15	448.278	395.251
LASKENNALLINEN VEROVELKA		249.015	262.150
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Velkakirjalainat		928.489	917.700
Eläkelainat		301.919	450.786
Muut pitkäaikaiset velat		6.461	12.216
	Viite 16	1.236.869	1.380.702
Lyhytaikainen			
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset		162.169	268.810
Ostovelat		814.389	804.044
Vekselivelat		67.735	94.267
Siirtovelat	Viite 17	1.601.960	1.559.590
Muut lyhytaikaiset velat	Viite 18	990.962	1.946.692
		3.637.215	4.673.403
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	Viite 19	5.571.377	6.711.506
		8.214.405	9.127.158

KONSERNIN KASSAVIRTALASKELMA (Mmk)

	1993	1992
Myyntitulot	11.069	11.411
Ostot, palkat ja muut menot	- 9.872	-10.177
Rahoitustulot ja -menot	- 83	- 206
Verot ja muut erät	- 44	- 201
KASSAVIRTA LIKETOIMINNASTA	1.070	828
Käyttöomaisuushankinnat	- 306	- 579
Käyttöomaisuusmyynnit	+ 99	+ 50
Uusien tytäryhtiöiden käyttöomaisuus	- 16	- 15
Myytyjen tytäryhtiöiden käyttöomaisuus	+ 84	-
KASSAVIRTA INVESTOINNEISTA	- 139	- 544
KASSAVIRTA INVESTOINTIEN JÄLKEEN	931	284
Lyhytaikaisten velkojen nettomuutos	- 1.131	- 108
Pitkäaikaisen velkojen nettomuutos	- 137	- 12
Maksetut osingot	- 59	- 59
Muut rahoitustoiminnan erät	+ 352	- 223
KASSAVIRTA RAHOITUSTOIMINNASTA	- 975	- 403
RAHAVAROJEN MUUTOS	- 44	- 119
Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	311	343
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	- 12	- 39
Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	343	423
RAHAVAROJEN MUUTOS	- 44	- 119
TILIKAUDEN VOITON YHTEYS LIKETOIMINNAN KASSAVIRTAAN		
TILIKAUDEN VOITTO	287	279
Poistot	+ 414	+ 401
Muut oikaisut	+ 2	0
TULO ENNEN KÄYTTÖPÄÄOMAERIEN MUUTOSTA	703	680
Saamisten muutos	+ 166	- 141
Velkojen muutos	+ 273	+ 423
Vaihto-omaisuuden muutos	- 72	- 135
KASSAVIRTA LIKETOIMINNASTA	1.070	828

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TULOSLASKELMA

Vertailtavuuden parantamiseksi edellisen vuoden tuloslaskelma on muutettu vastaamaan uusia tilinpäätösperiaatteita. Julkaistuun vuoden 1992 tilinpäätökseen nähden tuloslaskelma muuttui seuraavasti:

Voitto ennen tilinpäätössiirtoja julkaistussa tuloslaskelmassa vuonna 1992	Mmk	311,1
- Poisto osakkuusyhtiöiden goodwillista	"	- 11,2
- Osinkotuotot osakkuusyhtiöiltä	"	- 36,5
- Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	"	+ 25,5
- Laskennallisen verovelan muutos	"	- 22,8
- Osakkuusyhtiöiltä saadun osinkotuoton yhtiöveron hyvitys	"	+ 12,7
- Tilikauden voitto edellisenä vuonna tilinpäätöksessä 1993	Mmk	278,7

1. Kulut

Tuloslaskelman kulut jakaantuivat seuraavasti:

		1993	1992
Ainekäyttö	Mmk	3665,7	4095,5
Hallitusten ja toimitus- johtajien palkat	"	61,5	60,2
Muut palkat	"	2842,3	2866,0
Muut henkilöstökulut	"	1596,3	1558,4
Muut kulut	"	1768,1	1655,0
Yhteensä	Mmk	9933,9	10235,1

Tuloslaskelman kuluihin v. 1993 sisältyi pakollisten varau-
sten lisäystä 56,7 Mmk.

2. Poistot

Suunnitelman mukaiset poistot olivat:

		1993	1992
Aineeton omaisuus ja goodwill	Mmk	183,4	169,0
Rakennukset ja rakennelmat	"	49,0	50,8
Koneet ja kalusto	"	182,1	181,3
Yhteensä	Mmk	414,5	401,1

Poistosuunnitelman muutos kasvatti tilikauden poistoja
n. 16 Mmk:lla aiempaan suunnitelmaan verrattuna.

3. Rahoitustuotot ja -kulut

		1993	1992
Osinkotuotot	Mmk	2,0	2,1
Korkotuotot	"	227,7	254,4
Korkokulut	"	-417,2	-436,9
Muut rahoitustuotot ja -kulut	"	+ 27,0	- 31,5
Yhteensä	Mmk	-160,5	-211,9

4. Verot

Tilikauden verot koostuivat seuraavista eristä:

		1993	1992
Paikallisten verosäännösten perusteella lasketut konserni- yhtiöiden verot	Mmk	166,5	166,6
Laskennallisen verovelan muutos	"	- 13,1	+ 22,8
Yhtiöveron hyvitykset	"	- 12,2	- 12,7
Yhteensä	Mmk	141,2	176,7

TASE

5. Aineeton omaisuus ja goodwill

5.1 Goodwill

		1993	1992
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	Mmk	1143,4	1030,8
Lisäykset	"	+ 14,9	+ 93,3
Vähennykset	"	- 38,9	-
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	"	-492,3	-405,7
Tasearvo vuoden lopussa	Mmk	627,1	718,4

5.2. Muu aineeton omaisuus

		1993	1992
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	Mmk	1321,5	1203,3
Lisäykset	"	+ 40,2	+ 89,9
Vähennykset	"	-	-
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	"	-593,8	-497,0
Tasearvo vuoden lopussa	Mmk	767,9	796,2

Muun aineettoman käyttöomaisuuden arvo muodostuu
pääasiassa tytäryhtiöiden hankinnan yhteydessä saaduista hissi-
en huoltosopimuksista.

6. Maa-alueet

		1993	1992
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	Mmk	159,6	146,8
Kertyneet arvonorotukset	"	+ 10,0	+ 10,0
Lisäykset	"	+ 3,6	+ 4,5
Vähennykset	"	- 9,5	- 2,7
Tasearvo vuoden lopussa	Mmk	163,7	158,6

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

7. Rakennukset

		1993	1992
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	Mmk	1004,3	934,3
Kertyneet arvonorotukset	"	+178,1	+178,1
Lisäykset	"	+47,4	+82,7
Vähennykset	"	-13,1	-17,8
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	"	-447,1	-402,5
Tasearvo vuoden lopussa	Mmk	769,6	774,8
Tasearvoon sisältyvä arvonorotusten poistamaton menojäännös	Mmk	105,4	109,9

8. Koneet ja kalusto

		1993	1992
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	Mmk	2032,2	1733,0
Lisäykset	"	+196,0	+301,8
Vähennykset	"	-53,1	-44,8
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	"	-1271,9	-1031,7
Tasearvo vuoden lopussa	Mmk	903,2	958,3

9. Osakkeet ja osuudet

		1993	1992
Tasearvo vuoden alussa	Mmk	114,2	96,7
Muutos osakkuusyhtiöosuuksissa	"	+4,5	+12,2
Lisäykset	"	+1,1	+17,7
Vähennykset	"	-23,8	-12,4
Poistot	"	-	-
Tasearvo vuoden lopussa	Mmk	96,0	114,2

Osakkuusyhtiöosakkeiden tasearvo muodostuu konsernin osuudesta hankintahetken omasta pääomasta oikaistuna hankintahetken jälkeen tapahtuneilla muutoksilla osakkuusyrityksen omassa pääomassa.

10. Lainasaamiset

Lainasaamisista on vähennetty netotetut koron- ja valuutanvaihtosopimukset, yhteensä 655,0 Mmk (562,3 Mmk).

11. Siirtosaamiset

Siirtosaamiset koostuivat seuraavista eristä:

		1993	1992
Liikevaihto- ja arvonalisäverot	Mmk	80,2	53,1
Korkotuotot ja -kulut	"	44,7	104,0
Välittömät verot	"	75,7	67,4
Muut siirtosaamiset	"	290,0	260,0
Yhteensä	Mmk	490,6	484,5

12. Rahat, pankkisaamiset ja lyhytaikaiset sijoitukset

		1993	1992
Rahat ja pankkisaamiset	Mmk	310,7	343,2
Lyhytaikaiset talletukset	"	193,7	358,0
Muut lyhytaikaiset sijoitukset	"	392,5	721,0
Yhteensä	Mmk	896,9	1422,2

Lyhytaikaiset talletukset ovat pääsääntöisesti kolmen kuukauden aikana erääntyviä. Muut lyhytaikaiset sijoitukset ovat pääasiassa joukkovelkakirjoja ja yritystodistuksia.

13. Saamiset

Yhden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua maksettavaksi erääntyviä saamisia oli seuraavasti:

		1993	1992
Myyntisaamiset	Mmk	8,0	9,3
Lainasaamiset	"	89,4	126,0
Yhteensä	Mmk	97,4	135,3

Osakkuusyhtiöiltä oli saamisia seuraavasti:

		1993	1992
Maksetut ennakot	Mmk	2,9	1,6
Myyntisaamiset	"	6,2	3,0
Lainasaamiset	"	137,2	3,4
Siirtosaamiset	"	20,9	17,2
Saamavekselit	"	0,5	0,9
Yhteensä	Mmk	167,7	26,1

14. Oma pääoma

Vertailtavuuden parantamiseksi edellisen vuoden tasetta on muutettu vastaamaan uusia tilinpäätösperiaatteita. Oman pääoman osalta muuttuivat julkaistun vuoden 1992 tilinpäätökseen nähtä "Muu sidottu oma pääoma"-erä sekä "Edellisten tilikausien voitot"-erä seuraavasti:

		Muu sidottu oma pääoma	Edellisten tilikausien voitot
Julkaistun tilinpäätöksen 1992 luvut	Mmk	87,6	1208,7
- Muuntoeron muutos	"	-17,3	-
- Tilinpäätössiirtojen kertymä 1992 alussa vähennettynä verovelalla	"	-	+568,8
- Kertyneet osuudet osakkuusyritysten tuloksista	"	-	-13,6
- Kertyneet goodwill-poistot osakkuusyrityshankinnoista	"	-	-20,4
Luvut edellisenä vuonna tilinpäätöksessä 1993	Mmk	70,3	1743,5

Kertyneet osuudet osakkuusyritysten tuloksista sisältää konsernin osuuden osakkuusyritysten tuloksista osakkeiden hankinnan jälkeiseltä ajalta vuoden 1991 loppuun asti. Kertyneet goodwill-poistot osakkuusyrityshankinnoista sisältää hankinnan yhteydessä syntyneestä goodwillista tehty kumulatiiviset poistot samalta ajankaksolta.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Oman pääoman muutokset vuoden 1993 aikana olivat:

		Osake- pääoma	Muu sid. oma pääoma	Edellisten tilikausien voitot	Tilik. voitto	Oma. pääoma yht.
Vuoden alussa	Mmk	302,4	70,3	2022,2		2394,9
Arvonkorotukset	"		-			-
Muuntoero	"		-9,3			-9,3
Osingonjako	"			-59,4		-59,4
Tilikauden voitto	"				287,1	287,1
Vuoden lopussa	Mmk	302,4	61,0	1962,8	287,1	2613,3

Muuhun sidottuun omaan pääomaan sisältyvän muunton määrä oli -41,1 Mmk (-31,8 Mmk). Voittovaroihin sisältyvä tilinpäätössiirtojen kertymä vähennettynä verovelalla oli yhteensä 530,5 Mmk (596,6 Mmk). Se ei ole jakokelpoista vapaata omaa pääomaa.

15. Pakolliset varaukset

		1993	1992
Takuuvaraukset	Mmk	127,3	121,3
Tuotevastuuvaraukset	"	67,1	64,5
Saneerausvaraukset	"	36,7	22,1
Varaus tappiollisille tilauksille	"	82,9	38,5
Muut varaukset	"	134,3	148,9
Yhteensä	Mmk	448,3	395,3

16. Pitkäaikainen vieras pääoma

Eläkelainat muodostuvat eläkevakuutuslaitoksilta takaisin laina-
tuista vakuutusmaksuista.

Pitkäaikaiset lainat erääntyvät maksettavaksi seuraavasti:

1995	Mmk	254,2	20,6%
1996	"	111,0	9,0%
1997	"	585,1	47,3%
Myöhemmin	"	286,6	23,2%

20. Vastuut

		Konserni		Emoyhtiö	
		1993	1992	1993	1992
Tunnusteet	Mmk	-	3,5	-	-
Kiinnitykset	"				
Omien velkojen vakuudeksi	"	334,4	452,9	204,5	256,4
Tytäryhtiöiden puolesta	"			1,0	1,0
Pantit omasta puolesta	"	305,8	329,9	185,0	202,5
Takaukset	"				
Tytäryhtiöiden puolesta	"			2056,0	2347,7
Osakkuusyhtiöiden puolesta	"	42,8	11,0	42,8	11,0
Muiden puolesta	"	160,2 ¹⁾	29,0	157,5 ¹⁾	2,0
Leasingvastuut	"				
Seuraavana vuonna	"	45,5	35,4	3,0	3,0
Yli vuoden kuluttua	"	57,6	51,6	3,2	2,7
Muut vastuut	"	17,8	69,0	-	-
Vastuut yhteensä	Mmk	964,1	982,3	2653,0	2826,3

1) Vastatakauksena on saatu pankkitakaus, joka kattaa 154,0 Mmk ylläolevasta takausvastuusta.

17. Siirtovelat

		1993	1992
Liikevaihto- ja arvonlisäverot	Mmk	145,0	146,5
Välittömät verot	"	110,2	88,0
Palkat ja henkilösivukulut	"	597,1	596,7
Eläkevelvoitteet ja -vastuut	"	250,2	226,5
Korot	"	67,6	83,4
Muut	"	431,8	418,5
Yhteensä	Mmk	1601,9	1559,6

18. Muut lyhytaikaiset velat

		1993	1992
Shekkiilit	Mmk	175,7	330,5
Lyhytaikaiset pankkiluotot	"	610,4	1396,2
Yritystodistukset	"	204,9	220,0
Yhteensä	Mmk	991,0	1946,7

19. Velat osakkuusyhtiöille

Vieraaseen pääomaan sisältyy velkoja osakkuusyhtiöille seuraavasti:

		1993	1992
Ostovelat	Mmk	53,7	60,6
Muut lyhytaikaiset velat	"	5,2	0,8
Yhteensä	Mmk	58,9	61,4

21. TIEDOT TYTÄRYHTIÖISTÄ JA OSAKKUUSYRITYKSIÄ 31.12.1993

	Kirjanpitoarvo konsernissa 1000 mk	Omistusosuudet (%) Emoyhtiön	Konsernin	Tilikauden tulos 1000 mk
21.1. TYTÄRYHTIÖT				
Emoyhtiön omistamat tytäryhtiöosakkeet				
NL KONE B.V.	359,047	100.0	100.0	118,333
AU KONE Elevators (Australia) Pty Ltd.	412,467	30.0	100.0	19,714
BE KONE Belgium S.A.	43,019	99.9	99.9	2,833
BE KONE International (Europe) S.A.	763,684	56.6	100.0	54,003
BR KONE Participacoes e Importacoes Ltda	34,839	99.9	100.0	-8,811
HK KONE Far East Limited	2,617	99.9	100.0	3,999
GB KONE (UK) Ltd.	33,634	100.0	100.0	-3,122
IT KONE Italia S.p.A.	650,298	0.5	100.0	2,150
AT KONE Sowitach AG	6,437	100.0	100.0	13,910
CA KONE Holdings (Canada) Inc.	59,918	100.0	100.0	3,309
MX KONE Cranes Mexico S.A. de C.V.	8,313	99.5	99.5	653
NO KONE Akjeselskap	15,502	100.0	100.0	-289
FR KONE Ponts Roullants S.A.	23,739	99.9	100.0	-22,847
FR Société Française des Ascenseurs KONE	39,669	95.0	99.9	61,265
FR Verlinde S.A.	22,462	99.6	99.6	-2,906
SE KONE Invest AB	108,614	100.0	100.0	6,260
SE Måbo AB	52,792	100.0	100.0	1,499
DE KONE GmbH	174,388	75.0	100.0	43,265
FI Antinkoski Oy	11,176	100.0	100.0	140
FI Finox Nosturit Oy	15	100.0	100.0	0
FI GS-Hydro Oy	1,000	100.0	100.0	0
FI Hissi-Ala Oy	4,726	100.0	100.0	67
FI Kone Elevators Oy	15	100.0	100.0	0
FI Kone Erkoostnosturit Oy	400	100.0	100.0	0
FI Kone Instruments Oy	15,000	100.0	100.0	-65
FI Kone Teräisvalimo Oy	6,680	100.0	100.0	1,121
FI KONE Wood Oy	9,000	90.0	90.0	15,315
FI KOy Espoon Ruukintie 18	501	100.0	100.0	-16
FI KOy Hallolan Keskikankasaut. 9	501	100.0	100.0	0
FI KOy Natus	14,021	100.0	100.0	271
FI KOy Verkatehtaankatu 8	400	100.0	100.0	1
FI KTP KONE Tehdaspalvelu Oy	500	100.0	100.0	0
FI Laumek Oy	65,000	100.0	100.0	647
FI Nosturixpertit Oy	15	100.0	100.0	0
FI Permeco Oy	661	100.0	100.0	0
FI Suomen Nosturitarkistus Oy	15	55.4	55.4	934
TR Tekimel Asansor Sanayi ve Ticaret A.S.	10,641	100.0	100.0	2215
US KONE Holdings Inc.	99,663	100.0	100.0	427
VE Gruas KONE C.A.	229	100.0	100.0	-475
VE Subiens-Kone Ascensores C.A.	2,442	100.0	100.0	-1,036
HU KONE Daru Kft.	1,369	100.0	100.0	-9
JP KONE Japan Co. Ltd.	313	100.0	100.0	

	Kirjanpitoarvo konsernissa 1000 mk	Konsernin omistusosuus (%)
Muut tytäryhtiöosakkeet		
NL GS-Hydro Benelux B.V.	119	100.0
NL KONE Finance N.V.	583,567	100.0
NL Kone Liften B.V.	199,954	100.0
NL Kone Liften Nederland B.V.	17,172	100.0
NL KONE Nederland N.V.	26,506	100.0
NL KONE Startlift B.V.	349,471	100.0
NL Schippers Hyswerkhuizen B.V.	3,518	100.0
NL Verlinde Nederland B.V.	684	100.0
AU Hoisting Services Pty Ltd.	39	100.0
AU KONE CRANES Australia Pty Ltd.	3,944	100.0
AU KONE Cranes W.A. Pty Ltd.	157	100.0
AU KONE Cranes Victoria Pty Ltd.	392	100.0
AU KONE Elevators (A/NZ) Pty Ltd.	3,920	100.0
AU KONE Holdings (Australia) Limited	90,047	100.0
AU Lloyds British Pty Ltd.	0	100.0
BE ACM Liften, B.V.B.A.	5,607	100.0
BE KONE Elevators Enterprises S.A.	1,681	99.9
BE Kone Ponts Roullants S.A.	0	100.0
BE Manelli Technical Service S.A.	672	99.6
BE Technical Services S.A.	3,204	99.9
ES Move KONE, S.A.	7,416	100.0
ES Ascensores Valencia S.A.	3,879	100.0
ES Bram KONE, S.A.	1,634	100.0
ES Caymat KONE, S.A.	4,270	100.0
ES Eliesafar S.L.	1,657	100.0
ES GS-Hydro S.A.	445	100.0
ES KONE Ascensores i Escaleres S.A.	203	100.0
ES KONE Catalunya, S.A.	2,079	100.0
ES KONE Levante, S.A.	2,035	100.0
ES KONE, S.A.	213,812	100.0
ES Transfer, S.L.	961	100.0
ES Traver, S.L.	0	100.0
HK Ben Fung Machineries and Engineering Ltd.	219	100.0
HK KONE Elevator (HK) Limited	11,054	100.0
GB AFI Investments Ltd.	79	100.0
GB Bennie Lifts Ltd.	64,993	100.0
GB Ellis & McDougall Lifts Ltd.	11,112	100.0
GB GS-Piping Systems Ltd.	155	100.0

GB	KONE Carruthers Ltd.	13,481	100.0
GB	Leonard Lifts Ltd.	44,891	100.0
GB	Lloyds British Testing Company Limited	42,582	100.0
GB	Verlinder Hoists Ltd.	0	99.5
IT	Aster S.r.l.	17,238	100.0
IT	Bassetti Elevatori S.p.A.	13,520	100.0
IT	De Santis S.r.l.	3,056	100.0
IT	Elecomp S.r.l.	68	100.0
IT	Fium S.r.l.	106,571	100.0
IT	Kone Elevators Overseas S.r.l.	3,560	100.0
IT	Kone Italia Servizi S.r.l.	60,587	100.0
IT	Kone Universal S.r.l.	14,064	100.0
IT	Sabim S.r.l.	74,360	100.0
IT	Sime S.r.l.	335	100.0
IT	Slimpa S.r.l.	3,535	100.0
AT	KONE Krane GesmbH	1,423	100.0
CA	Ascenseurs Drolet Kone Inc.	4,354	51.0
CA	Eastern Elevator Services Inc.	399	51.0
CA	Kone-Landel Canada Inc.	19,484	100.0
CA	KONE Wood Ltd.	15,992	88.0
CA	Mekoma Holdings Limited	3,052	51.0
CA	Montgomery KONE Elevator Co. Ltd.	33,413	51.0
MX	Elevadores KONE-Sabim S.A. de C.V.	18,206	100.0
NO	GS-Hydro Norge A/S	6,705	100.0
NO	KONE Høis A/S	1,617	100.0
NO	KONE Kraner A/S	3,832	100.0
FR	ASAL S.A.R.L.	483	100.0
FR	Ascier S.N.C.	4,172	100.0
FR	ETRA S.N.C.	3,015	100.0
FR	Kone Ascenseurs S.A.	245	99.7
FR	KONE Instruments S.A.	5,000	100.0
FR	Riviera Electro Service S.N.C.	5,898	100.0
FR	S.A. Hydromatic	8,393	99.9
FR	S.A.R.L. Ascensud	1,438	100.0
FR	S.N.C. Ascenseurs Ringuelet	2,160	100.0
FR	S.N.C. KONE International	186,523	100.0
FR	S.N.C. KONE Matériels	38,777	100.0
FR	S.N.C. Prokedis	245	100.0
FR	Société de Matériel Industriel et Technique S.N.C.	1,514	100.0
FR	SARL Sorelec	3,798	100.0
FR	S.A.R.L. Spemj	7,861	100.0
FR	S.N.C. Stigler	7,166	100.0
FR	Unepal S.A.R.L.	982	100.0
SE	Bauer Hiss AB	6,594	100.0
SE	BPA Hiss AB	139	100.0
SE	Ekmans Hiss AB	5,159	100.0
SE	Elektriska AB Servolift	488	100.0
SE	Freja Hiss AB	258	100.0
SE	Galantus AB	2,168	100.0
SE	GK Hiss AB	1,090	100.0
SE	GS-Hydro AB	290	100.0
SE	Hissbyrå Mellansvenska AB	35	100.0
SE	Hissjouren Unilift AB	2,079	100.0
SE	Hvilans Hissar AB	74	100.0
SE	Inliftor AB	2,604	100.0
SE	Inliftor Stockholm AB	35	100.0
SE	KONE KMW AB	5,028	90.5
SE	KONE AB	899	100.0
SE	Kone Special Cranes AB	35	100.0
SE	KONE Cranes AB	4,862	100.0
SE	KONE Hissar AB	18,808	100.0
SE	KONE-ITA Rulltrappor AB	3,277	100.0
SE	Kåce Hissar AB	115	100.0
SE	Leif Nylander Hissmekano AB	606	100.0
SE	AB Malmö Hissreparationsverkstad	81	100.0
SE	Mouala Hissar AB	11,425	100.0
SE	Rulltrappservice Sköldberg & Andersson AB	3,879	100.0
SE	Rulltrappstjänst i Nynäshamn AB	3,334	100.0
SE	Stanleys Hisservice AB	963	100.0
SE	Södertälje Hisservice AB	1,195	100.0
SE	Trestadhis AB	174	100.0
SE	Västernorrlands Hiss & Elservice AB	41	100.0
DE	Aupperle Aufzüge GmbH	167	100.0
DE	Dipl.-Ing. Selzer Aufzüge GmbH	2,501	75.0
DE	GS-Hydro System GmbH	802	100.0
DE	KONE Aufzug GmbH & Co KG	33,350	100.0
DE	KONE Aufzug Verwaltungs GmbH	167	100.0
DE	KONE Hävermeier & Sander GmbH und Co	24,279	97.0
DE	KONE Instruments GmbH	5,450	100.0
DE	KONE Krane GmbH	167	100.0
DE	KONE Sander Aufzug GmbH	400	60.0
DE	KONE Verwaltungs-GmbH	167	100.0
DE	Reefer Engineering GmbH	167	100.0
DE	Euroblock Vertriebs gesellschaft mbH	167	100.0
SG	KONE Elevator Pte. Ltd.	31,640	100.0
SG	KONE Cranes (Singapore) Pte. Ltd.	2,608	100.0
FI	Hissi-ja Liukutorraspalvelu	610	66.0
FI	IWH-Service Oy	51	100.0
FI	Insinööritoimisto Geijer-Hissi Oy	15,768	100.0
FI	Koneportant Oy	15	100.0
FI	KOy Sturenkatu 21	83,965	100.0
FI	Tampereen Hissityö Oy	2	100.0
FI	Turun Hissihuolto Oy	2,160	100.0
TW	C & N Products Corporation	7,483	70.0
DK	GS-Hydro APS	127	100.0
DK	KONE A/S	77,037	100.0

DK	KONE Cranes A/S	492	100.0
DK	KONE Elevator A/S	3,916	100.0
DK	Lifton Elevator A/S	4,275	100.0
CZ	KONE Lifts a.s.	15,220	67.0
US	Armor Elevator Company, Inc.	125,529	100.0
US	C.E. Elevators Corp.	3,557	100.0
US	FHE Services, Inc.	37,599	100.0
US	KONE Diagnostics, Inc.	42,371	100.0
US	KONE-Landel, Inc.	38,172	88.0
US	KONE Wood, Inc.	9,351	88.0
US	KONE Wood International, Inc.	16,387	100.0
US	Kranco Browning, Inc.	0	100.0
US	Kranco Crane Services, Inc.	2,892	100.0
US	Reagents Application, Inc.	2,892	100.0
US	R & M Materials Handling, Inc.	11,569	100.0
BM	Pinsurance Ltd.	3,946	100.0
PA	International Maritime Industries Inc	11,838	100.0
RU	KONE Analytical Systems A/O	11	100.0
LV	Kone Cranes Latvija SIA	0	100.0
CH	KONE Elevator GmbH	125	100.0
MY	KONE Elevator (M) Sdn. Bhd.	2,860	100.0
HU	KONE Elevators Ltd.	483	100.0
LIJ	KONE Investissements S.A.	14,980	100.0
EE	A/S KONE Kraanad	0	99.7
LU	KONE Luxembourg S.A.R.L.	641	207
MY	KONE (Malaysia) Sdn. Bhd.	252	100.0
HU	KONE M-Lift Ltd	1,792	76.0
MY	United Elevator Co. (M) Sdn. Bhd.	1,458	100.0

	Kirjanpitoarvo konsernissa 1000 mk	Omistussuhteet (%) Emoyhtiön	Konsernin	Tilikauden tulos 1000 mk
--	--	---------------------------------	-----------	--------------------------------

21.2 OSAKKUUSYHTIÖT

Emoyhtiön omistamat osakkuusyhtiöiden osakkeet

FI	ARD-Technology Oy	72	25.7	25.7	47
CL	Fabrimetal Ltda	1,698	20.0	20.0	810
IN	KONE Elevator India Ltd	12,031	41.0	41.0	154
PH	KONE Machineries Philippines Inc.	295	40.0	40.0	236
FI	Oy Lundin Oil Recovery Inc. Ab Lori	1,000	40.0	40.0	207
EG	Marryat & Scott Egypt SAE	3,478	49.0	49.0	1,649
FI	TEPA-Mestari Oy	50	50.0	50.0	3

	Kirjanpitoarvo konsernissa 1000 mk	Konsernin omistussuus (%)
--	--	------------------------------

Muut osakkuusyhtiöt

DE	Agrolab GmbH	207	31.0
FR	CGP-KONE	123	50.0
FI	Fluilogic Systems Oy	249	50.0
RU	Intur-Kone	1,341	40.0
EE	A/S Kandur	449	34.0
DE	KONE Garant Aufzug GmbH & Co KG	2,208	49.0
CZ	Kovopodnik Brno	1,253	45.0
GB	Labmedics Ltd	0	48.5
LV	Latkon A/S	26	31.6
FR	Levelec S.A.	71	20.0
CH	MBA-Kone AG	7,835	50.0
DE	O&K Rolltreppen GmbH	242,541	40.0
RU	Peter-Inko	41	34.0
HK	Shan on Machines Ltd	2,622	30.0
SE	Waplans Mekaniska Verkstads AB	326	35.0

22. TIEDOT MUISTA OSAKKEISTA JA OSUUKSISTA 31.12.1993

	Kirjanpitoarvo 1000 mk	Omistus- osuus (%)
--	---------------------------	-----------------------

Emoyhtiön omistamat muut osakkeet ja osuudet

SA	Al Mira and Aggad Kone Elevators Ltd	0	10.0
FI	Hangon Terasrannikko Oy	200	16.6
FI	Helsingin Arvopaperipörssi Osuuskunta	160	1.1
FI	Oy Palace Hotel Ab	272	2.2
FI	RA-Shipping Ltd Oy	1,012	5.0
FI	Scandinavia Link Finska Oy	100	7.7
FI	Suomen Osakekeskusrekisteri Osuuskunta	420	1.4
FI	Tietotehdas Oy	13,941	2.5
FI	Vakuutusosakeyhtiö Sampo	888	
	Asunto- ja kiinteistöyhtiöt, 45 yhtiötä	19,526	
	Muut, 48 yhteisöä	4,217	

Tytäryhtiöiden omistamat muut osakkeet ja osuudet

CA	299565 Alberta Ltd.	1,289	15.0
HK	Kone Products & Engineering	95	10.0
	Muut	18,759	

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

(1000 mk)

		1993	1992
LIKEVAIHTO	Viite 1	1.824.406	1.482.119
Kulut	Viite 2	-1.789.352	-1.486.078
Varastojen muutos		+ 26.393	+ 60.798
Poistot	Viite 3	- 109.913	- 85.244
LIKEVOITTO/-TAPPIO		- 48.466	- 28.405
 Rahoitustuotot ja -kulut	Viite 4	+ 359.686	+ 474.077
VOITTO RAHOITUSERIEN JÄLKEEN		311.220	445.672
 Satunnaiset tuotot ja kulut	Viite 5	+ 52.421	+ 15.571
VOITTO ENNEN VARAUKSIA JA VEROJA		363.641	461.243
 Poistoeron muutos	Viite 6	+ 32.636	- 11.467
Vapaaehtoisten varausten muutos	Viite 7	+ 26.334	+ 67.438
Välittömät verot		- 27.014	- 34.545
TILIKAUDEN VOITTO		395.597	482.669

EMOYHTIÖN TASE (1000 mk)

VASTAAVAA		31.12.1993	31.12.1992
KÄYTTÖOMAISUUS			
Pitkävaikutteiset menot	Viite 8	4.522	4.212
Maa-alueet	Viite 9	21.920	22.331
Rakennukset	Viite 10	168.997	210.491
Koneet ja kalusto	Viite 11	185.708	211.685
Tytäryhtiöosakkeet	Viite 12	1.647.539	1.521.116
Osakkeet ja osuudet	Viite 13	56.782	62.118
		2.085.468	2.031.953
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS			
Vaihto-omaisuus			
Aineet, tarvikkeet ja puolivalmisteet		62.618	67.529
Keskeneräiset työt	Viite 14	341.427	310.123
Ennakkomaksut		23.824	19.164
		427.869	396.816
Saamiset	Viite 15		
Myyntisaamiset		414.086	296.783
Lainasaamiset	Viite 16	329.026	585.207
Siirtosaamiset	Viite 17	153.947	100.044
		897.059	982.034
Rahat, pankkisaamiset ja lyhytaikaiset sijoitukset	Viite 18	608.747	565.600
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		1.933.675	1.944.450
		4.019.143	3.976.403

VASTATTAVAA		31.12.1993	31.12.1992
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma		302.431	302.431
Muu sidottu pääoma		66.661	72.945
Edellisten tilikausien voitot		1.203.605	780.354
Tilikauden voitto		395.597	482.669
	Viite 19	1.968.294	1.638.399
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	Viite 20	315.307	390.757
PAKOLLISET VARAUKSET	Viite 21	14.022	—
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen	Viite 22		
Velkakirjalainat	Viite 23	336.513	699.524
Eläkelainat		267.161	339.530
Muut pitkäaikaiset velat		2.806	6.373
		606.480	1.045.427
Lyhytaikainen			
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	Viite 24	72.515	146.035
Shekkitilit		9.929	73.507
Saadut ennakot		565.244	382.676
Ostovelat		182.535	116.529
Siirtovelat	Viite 25	191.513	183.073
Muut lyhytaikaiset velat		93.304	—
		1.115.040	901.820
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		1.721.520	1.947.247
		4.019.143	3.976.403

EMOYHTIÖN KASSAVIRTALASKELMA

(1000 mk)

	1993	1992
Myyntitulot	1.901.265	1.664.733
Ostot, palkat ja muut menot	-1.705.544	-1.496.226
Rahoitustulot ja -menot	+ 338.792	+ 470.245
Verot ja muut erät	- 7.601	- 2.215
KASSAVIRTA LIIKETOIMINNASTA	526.912	636.537
Käyttöomaisuushankinnat	- 224.984	- 520.486
Käyttöomaisuusmyynnit	+ 38.793	+ 22.853
KASSAVIRTA INVESTOINNEISTA	- 186.191	- 497.633
KASSAVIRTA INVESTOINTIEN JÄLKEEN	340.721	138.904
Lyhytaikaisten velkojen nettomuutos	- 43.795	+ 67.079
Pitkäaikaisten velkojen nettomuutos	- 438.947	- 94.108
Maksetut osingot	- 59.418	- 59.418
Muut rahoitustoiminnan erät	+ 197.929	- 80.716
KASSAVIRTA RAHOITUSTOIMINNASTA	- 344.231	- 167.163
RAHAVAROJEN MUUTOS	- 3.510	- 28.259
Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	27.246	30.756
Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	30.756	59.015
Rahavarojen muutos	- 3.510	- 28.259

TILIKAUDEN VOITON YHTEYS LIIKETOIMINNAN KASSAVIRTAAN

TILIKAUDEN VOITTO	395.597	482.669
Poistot	+ 109.913	+ 85.244
Muut oikaisut	- 58.970	- 55.971
TULO ENNEN KÄYTTÖPÄÄOMAERIEN MUUTOSTA	446.540	511.942
Saamisten muutos	- 164.271	+ 64.909
Velkojen muutos	+ 271.036	+ 120.484
Vaihto-omaisuuden muutos	- 26.393	- 60.798
KASSAVIRTA LIIKETOIMINNASTA	526.912	636.537

YHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TULOSLASKELMA

1. Liikevaihto

Myynti tytäryhtiöille oli 716,1 Mmk (678,3 Mmk) vastaten 39 %:n (46 %) osuutta liikevaihdosta.

2. Kulut

Tuloslaskelman kulut jakaantuivat seuraavasti:

		1993	1992
Aineet ja tarvikkeet	Mmk	883,4	632,9
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat	"	3,3	2,7
Muut palkat	"	311,6	320,9
Muut henkilöstökulut	"	196,2	180,3
Muut kulut	"	394,9	349,3
Yhteensä	Mmk	1789,4	1.486,1

Tuloslaskelman kuluihin v. 1993 sisältyi pakollisten varausten lisäystä 14,0 Mmk. Palkkoihin sisältyvien luontoisetujen raha-arvona on käytetty verotusarvoja. Henkilökunnan keskimääräinen luku vuoden aikana oli 2.515 (2.760).

3. Poistot

Suunnitelman mukaiset poistot olivat:

		1993	1992
Pitkävaikutteiset menot	Mmk	3,0	2,7
Rakennukset ja rakennelmat	"	13,5	16,0
Koneet ja kalusto	"	43,2	44,5
Aineettomat oikeudet ja arvopaperit	"	50,2	22,0
Yhteensä	Mmk	109,9	85,2

Poistosuunnitelman muutos kasvatti tilikauden poistoja n. 1,7 Mmk:lla aiempaan suunnitelmaan verrattuna.

4. Rahoitustuotot ja -kulut

		1993	1992
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	Mmk	+361,1	+440,8
Muut osinkotuotot	"	+ 1,7	+ 2,2
Korkotuotot tytäryhtiöiltä	"	+ 34,7	+ 81,6
Korkotuotot muilta	"	+ 57,3	+110,6
Korkokulut tytäryhtiöille	"	- 56,0	- 77,2
Korkokulut muille	"	- 60,0	- 87,8
Muut rahoitustuotot ja -kulut	"	+ 20,9	+ 3,8
Yhteensä	Mmk	+359,7	+474,0

5. Satunnaiset tuotot ja kulut

		1993	1992
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	Mmk	+ 26,2	-
Saadut konserniavustukset	"	+ 33,3	+ 24,5
Annetut konserniavustukset	"	- 7,1	- 8,9
Yhteensä	Mmk	+ 52,4	+ 15,6

6. Poistoeron muutos

Poistoeron muutos muodostui tase-erittäin seuraavasti (Poistoeron vähennys on merkitty +:lla ja lisäys -:lla):

		1993	1992
Rakennukset ja rakennelmat	Mmk	+ 13,7	+ 5,6
Koneet ja kalusto	"	+ 18,9	- 17,1
Yhteensä	Mmk	+ 32,6	- 11,5

Rakennusten poistoeron muutos sisältää 6,3 Mmk yhtiöittämissiin liittyvää arvonorotusten tuloutumista.

7. Vapaaehtoisten varausten muutos

Varausten muutosten tulosvaikutus muodostui seuraavasti (Varausten vähennys on merkitty +:lla ja lisäys -:lla):

		1993	1992
Varastovarausten muutos	Mmk	-	- 14,8
Toimintavarausten muutos	"	+ 3,0	+ 2,8
Luottotappiovarausten muutos	"	+ 15,0	+ 3,0
Takuuvarausten muutos	"	+ 15,0	+ 6,4
Investointivarausten muutos	"	-	+ 70,0
Muiden varausten muutos	"	- 6,7	-
Yhteensä	Mmk	+ 26,3	+ 67,4

TASE

8. Pitkävaikutteiset menot

		1993	1992
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	Mmk	13,2	9,8
Lisäykset	"	+ 3,4	+ 3,6
Vähennykset	"	-	- 0,2
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	"	- 12,1	- 9,0
Tasearvo vuoden lopussa	Mmk	4,5	4,2

9. Maa-alueet

		1993	1992
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	Mmk	12,3	12,2
Kertyneet arvonorotukset	"	+ 10,0	+ 10,0
Lisäykset	"	-	+ 0,1
Vähennykset	"	- 0,4	-
Tasearvo vuoden lopussa	Mmk	21,9	22,3

10. Rakennukset

		1993	1992
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	Mmk	220,5	216,2
Kertyneet arvonorotukset	"	+160,3	+160,3
Lisäykset	"	+ 1,5	+ 4,3
Vähennykset	"	- 29,5	-
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	"	-183,8	-170,3
Tasearvo vuoden lopussa	Mmk	169,0	210,5
Tasearvoon sisältyvä arvonorotusten poistamaton menojäännös	Mmk	75,4	78,3

Yhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

11. Koneet ja kalusto

		1993	1992
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	Mmk	601,9	567,4
Lisäykset	"	+ 34,9	+ 50,7
Vähennykset	"	- 17,7	- 16,2
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	"	-433,4	-390,2
Tasearvo vuoden lopussa	Mmk	185,7	211,7

12. Tytäryhtiöosakkeet

		1993	1992
Tasearvo vuoden alussa	Mmk	1521,1	1104,5
Lisäykset	"	+184,3	+432,2
Vähennykset	"	- 7,8	-
Siirto muista osakkeista	"	-	+ 6,5
Poistot	"	- 50,1	- 22,1
Tasearvo vuoden lopussa	Mmk	1647,5	1521,1

13. Muut osakkeet ja osuudet

		1993	1992
Tasearvo vuoden alussa	Mmk	62,1	57,6
Lisäykset	"	+ 1,3	+ 11,0
Vähennykset	"	- 6,6	-
Siirto tytäryhtiöosakkeisiin	"	-	- 6,5
Poistot	"	-	-
Tasearvo vuoden lopussa	Mmk	56,8	62,1

14. Keskeneräiset työt

Keskeneräisen tuotannon arvoon sisältyvien, hyödykkeiden valmistukseen ja asennukseen liittyvien kiinteiden menojen määrä oli 10,0 Mmk.

15. Saamiset

Rahoitusomaisuuteen sisältyy saamia, jotka erääntyvät maksettaviksi yhden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua seuraavasti:

		1993	1992
Myyntisaamiset	Mmk	0,5	6,4
Lainasaamiset	"	9,5	8,9
Siirtosaamiset	"	0,7	0,3
Yhteensä	Mmk	10,7	15,6

19. Oma pääoma

Oman pääoman muutokset vuoden 1993 aikana olivat:

		Osake- pääoma	Muu sid. oma pääoma	Edellisten tilikausien voitot	Tilik. voitto	Oma. pääoma yht.
Vuoden alussa	Mmk	302,4	72,9	1263,0	-	1638,3
Osingonjako	"	-	-	-59,4	-	-59,4
Arvonkorotukset	"	-	- 6,2	-	-	- 6,2
Tilikauden voitto	"	-	-	-	395,6	395,6
Vuoden lopussa	Mmk	302,4	66,7	1203,6	395,6	1968,3

Osakkeen nimellisarvo on 50 mk ja osakkeiden lukumäärä 6.048.612 kpl. Osakkeista on lunastettu yhtiölle 2.250 kpl nimellisarvoltaan yhteensä 112.500 mk. Osakkailla oleva määrä on 6.046.362 kpl jakaantuen 1.045.482 A-sarjan osakkeeseen ja 5.000.880 B-sarjan osakkeeseen.

Rahoitusomaisuuteen sisältyy saamia konserniyhtiöiltä seuraavasti:

		1993	1992
Myyntisaamiset	Mmk	290,5	207,7
Lainasaamiset	"	304,9	523,2
Siirtosaamiset	"	79,8	35,7
Yhteensä	Mmk	675,2	766,6

Rahoitusomaisuuteen sisältyy saamia osakkuusyhtiöiltä seuraavasti:

		1993	1992
Myyntisaamiset	Mmk	2,6	2,1
Lainasaamiset	"	2,2	1,9
Yhteensä	Mmk	4,8	4,0

16. Lainasaamiset

Lainasaamisista on vähennetty netotettua koron- ja valuutanvaihtosopimukset, yhteensä 40,1 Mmk (38,2 Mmk).

17. Siirtosaamiset

Siirtosaamiset koostuivat seuraavista eristä:

		1993	1992
Liikevaihto- ja arvonnalisäverot	Mmk	35,2	27,9
Korkotuotot	"	15,2	24,1
Välittömät verot	"	-	9,0
Muut siirtosaamiset	"	103,5	39,0
Yhteensä	Mmk	153,9	100,0

18. Rahat, pankkisaamiset ja lyhytaikaiset sijoitukset

		1993	1992
Rahat ja pankkisaamiset	Mmk	27,2	30,7
Lyhytaikaiset talletukset	"	189,0	194,4
Muut lyhytaikaiset sijoitukset	"	392,5	340,5
Yhteensä	Mmk	608,7	565,6

Rahat ja pankkitilit sisältävät valuuttamääräisiä erää 25,1 Mmk (11,7 Mmk). Lyhytaikaiset talletukset ovat pääsääntöisesti kolmen kuukauden aikana erääntyviä. Muut lyhytaikaiset sijoitukset ovat pääasiassa joukkovelkakirjoja ja yritystodistuksia.

Yhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

20. Vapaaehtoiset varaukset

		1993	1992
Kertynyt poistoero rakennuksista	Mmk	- 42,6	- 12,1
Kertynyt poistoero koneista ja kalustosta	"	130,4	149,0
Varastovaraus	"	89,8	89,8
Takuuvaraus	"	13,7	28,6
Luottotappiovaraus	"	-	15,0
Toimintavaraus	"	117,3	120,4
Hankintamenon muutosvaraus	"	6,7	-
Yhteensä	Mmk	315,3	390,7

Siirtymävaraukset on tehty elinkeinoverolain sallimissa puitteissa. Varastovaraus on 22,2 % vaihto-omaisuudesta. Toimintavaraus on 30 % tilikauden aikana maksettujen ennakonpidätysten alaisten palkkojen määrästä. Hankintamenon muutosvaraus on 2/3 keskeneräisiin töihin aktivoiduista kiinteistä kustannuksista.

21. Pakolliset varaukset

		1993	1992
Takuuvaraukset	Mmk	11,0	-
Muut varaukset	"	3,0	-
Yhteensä	Mmk	14,0	-

22. Velat konserni- ja osakkuusyhtiöille

Vieraaseen pääomaan sisältyy velkoja konserniyhtiöille seuraavasti:

		1993	1992
Velkakirjalainat	Mmk	251,6	496,6
Saadut ennakot	"	7,5	17,3
Ostovelat	"	80,8	42,3
Siirtovelat	"	15,1	20,1
Muut lyhytaikaiset velat	"	93,3	-
Yhteensä	Mmk	448,3	576,3

Vieraaseen pääomaan sisältyy velkoja osakkuusyhtiöille seuraavasti:

		1993	1992
Saadut ennakot	"	6,5	0,1
Ostovelat	"	0,5	2,2
Siirtovelat	"	-	0,4
Yhteensä	Mmk	7,0	2,7

27. KONE Oy:n osakkeenomistajat omistusmäärän mukaan 31.12.1993

Osakkeita	Omistajien määrä	Osakkeiden määrä	Osuus omistajista	Osuus osakkeista
1-30	2.738	41.563	45,8%	0,7%
31-100	1.975	127.474	33,0%	2,1%
101-500	955	218.906	16,0%	3,6%
501-1000	142	107.000	2,4%	1,8%
1001-5000	117	246.948	2,0%	4,1%
5001-	54	5.300.306	0,9%	87,6%
Arvo-osuusjärjestelmään siirtämättä olleet osakkeet		4.165		0,1%

23. Pitkäaikainen vieras pääoma

Viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua erääntyviä pitkäaikaisia lainoja oli seuraavasti:

		1993	1992
Velkakirjalainat	Mmk	10,2	4,3
Eläkelainat	"	199,8	254,0
Yhteensä	Mmk	210,0	258,3

24. Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset

		1994	1993
Velkakirjalainat	Mmk	32,1	111,3
Eläkelainat	"	24,4	25,7
Muut pitkäaikaiset velat	"	16,0	9,0
Yhteensä	Mmk	72,5	146,0

25. Siirtovelat

		1993	1992
Liikevaihto- ja arvonnäisäverot	Mmk	-	1,1
Välittömät verot	"	3,7	4,5
Palkat ja henkilösivukulut	"	87,5	68,1
Korot	"	26,9	49,2
Muut	"	73,4	60,2
Yhteensä	Mmk	191,5	183,1

26. 10 suurinta osakkeenomistajaa osakerekisterin mukaan

	Osakemäärä kpl	Osuus osakkeista%	Osuus ääni- määristä%
Security Trading Oy	1.402.400	23,2	16,1
Holding Manutas Oy	752.746	12,5	48,7
Vakuutusosakeyhtiö Pohjola	602.925	10,0	3,9
Ilmarinen Eläkevakuutus Oy	192.195	3,2	1,2
Koneen Säätiö s.r.	181.598	3,0	5,8
Keskinäinen Henkivakuutus- yhtiö Suomi	145.300	2,4	0,9
Herlin, Pekka	124.579	2,1	6,4
Kuntien Eläkevakuutus	116.250	1,9	0,8
Koneen Eläkesäätiö s.r.	95.673	1,6	0,6
Valtion Vakuusrahasto	94.023	1,6	0,6

28. Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan osakeomistusten yhteismäärä 31.12.1993

	1993	1992
Osakemäärä, kpl	139.953	139.732
Osuus osakkeista, %	2,3	2,3
Osuus äänimäärästä, %	6,5	6,5

HALLITUKSEN EHDOTUS YHTIÖKOKOUKSELLE

Konsernin jakokelpoinen vapaa oma pääoma on 1.719,4 Mmk. Emoyhtiön vapaa oma pääoma edellisiltä tilikausilta on 1.203.605.208,60 mk ja tilikauden 1993 voitto 395.597.397,75 mk eli yhteensä 1.599.202.606,35 mk.

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokouksen käytettävissä olevista voittovaroista jaetaan osinkoa 9 mk kutakin 1.045.482 A-sarjan osaketta kohden ja 10 mk kutakin 5.000.880 B-sarjan osaketta kohden eli yhteensä 59.418.138,- mk. Jäljelle jäävät voittovar

1.539.784.468,35 mk ehdotetaan jätettäväksi voittovarojen tilille.

Osinko ehdotetaan maksettavaksi 8. päivänä maaliskuuta 1994.

Niille osakkeenomistajille, jotka eivät ole siirtäneet osakekirjojaan arvo-osuusjärjestelmään osingonjaon täsmäytyspäivään maaliskuun 3. päivään 1994 mennessä, osinko maksetaan osakkeiden arvo-osuusjärjestelmään siirtämisen jälkeen.

Helsingissä, 11. päivänä helmikuuta 1994

Pekka Herlin

Antti Herlin

Ilkka Herlin

Johan Horelli

Jaakko Lassila

Gerhard Wendt

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Olemme tarkastaneet KONE Oy:n tilinpäätöksen, konserniti-linpäätöksen, kirjanpidon sekä hallinnon tilivuodelta 1993 hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa.

EMOYHTIÖ

Tilinpäätös, joka osoittaa voittoa 395.597.397,75 markkaa, on laadittu voimassa olevien säännösten mukaisesti.

Puollamme

- tuloslaskelman ja taseen vahvistamista
- vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille ja toimi-tusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta ja

- taseen mukaisten voittovarojen käyttämistä hallituksen toimintakertomuksessaan esittämällä tavalla.

KONSERNI

Konserniti-linpäätös on laadittu voimassa olevien säännösten mukaisesti. Konsernin vapaa oma pääoma on laskettu lain edellyttämällä tavalla.

Puollamme

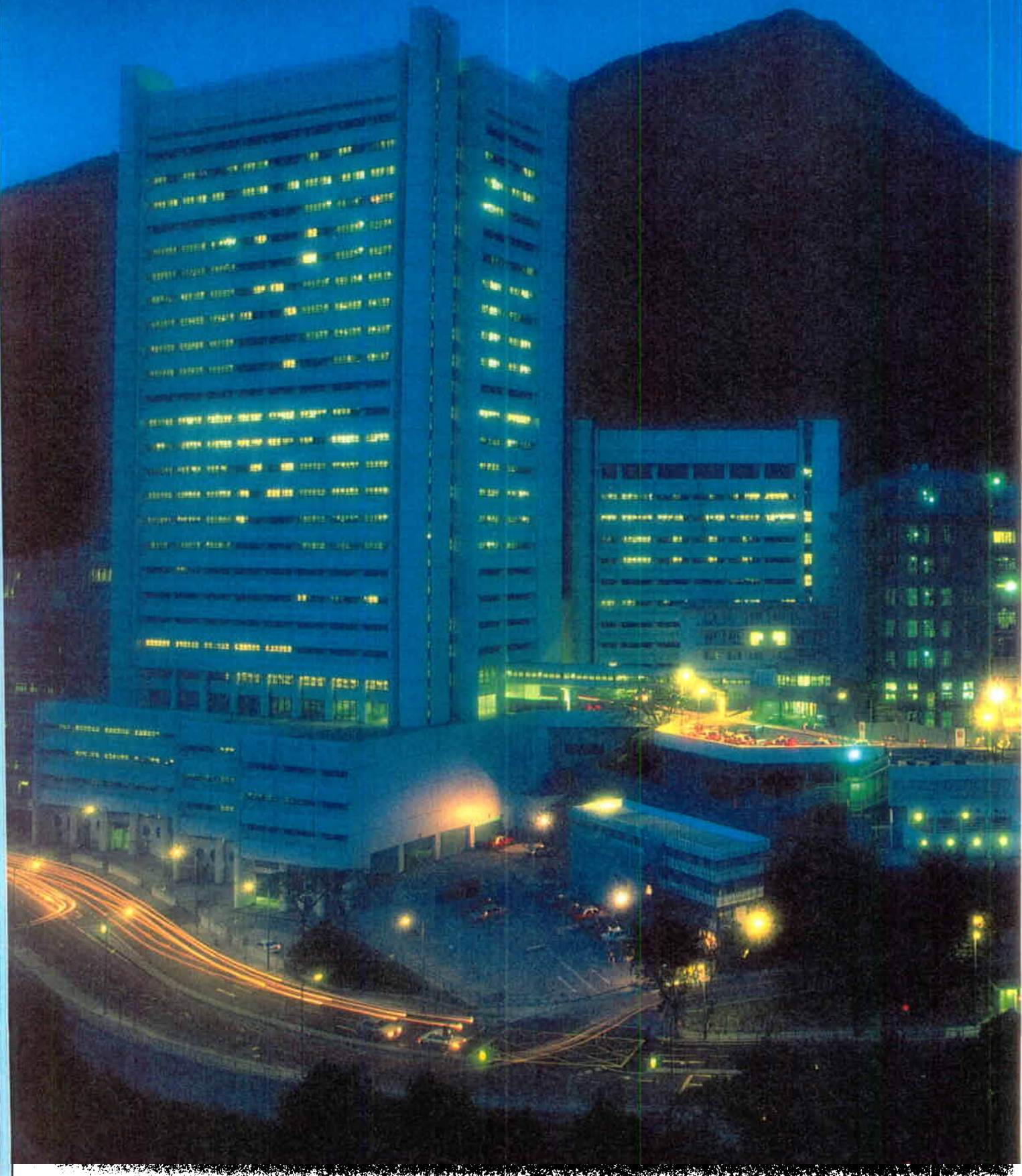
- konsernituloslaskelman ja konsernitaseen vahvistamista

Helsingissä 11. päivänä helmikuuta 1994

Antti Helenius, KHT

Liisa Mononen, KHT

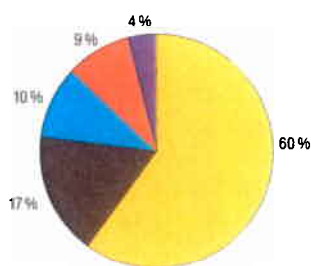

Anssi Soila
KONE Elevators

KONE ELEVATORS

KONE Elevators:
Liikevaihto markkina-
alueittain 1993

Euroopan Unioni	Mmk 4.967,9
Muu Eurooppa	1.370,9
Pohjois-Amerikka	817,2
Australia ja Aasia	735,3
Muut	366,4

		1993	1992	Muutos %
Liikevaihto	Mmk	8.258	8.306	- 0,6
Osuus konsernin liikevaihdosta	%	76	74	2,7
Saadut tilaukset	Mmk	5.709	5.571	2,5
Tilaukset 31.12.	Mmk	5.074	4.762	6,6
Henkilökunta 31.12.		16.900	16.857	0,3

Rakennustoiminnan taantuma syveni Euroopassa... Aasiassa kasvu voimakas... Liukuportaiden kysyntä nousussa... Modernisointitoimitukset vähenivät... Uusia tuotteita markkinoille.

KONE Elevators'in vuoden 1993 liikevaihdosta kunnossapito- ja modernisointitoiminnan osuus oli runsaat 60 % ja uusien hissien osuus vajaat 40 %. Kunnossapitotoiminnan kasvu jatkui ja kannattavuus pysyi vakaana. Modernisointitoiminta kärsi mm. maailmanlaajuisesta taantumasta liikekiinteistömarkkinoilla. Uusien hissien kysynnän lasku jatkui Länsi-Euroopassa, sen sijaan Itä-Aasiassa tilaukset lisääntyivät voimakkaasti.

Hissien kunnossapitotoiminnassa KONE Elevators pystyi säilyttämään markkinaosuutensa kiristyneessä kilpailussa. Vuoden lopussa huollossa olevien hissien lukumäärä oli 354.000 kpl eli lähes 5 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kunnossapitotoiminnan laatua ja tuottavuutta ovat merkittävästi parantaneet investoinnit uusinta tekniikkaa hyödyntävään huoltokalustoon ja tietoliikennejärjestelmiin. Nämä toimenpiteet sekä varaosapalvelujen tehostaminen ovat luoneet hyvät edellytykset tuottavuuden kasvuun ja asiakaspalvelujen edelleen kehittämiseen.

Hissien modernisointitoiminnan osuus oli yli viidennes liikevaihdosta. Volyymi laski jonkin verran kertomusvuoden aikana. Laskuun vaikutti markkinoiden pieneneminen liikekiinteistösektorilla, jolla KONE Elevators säilytti kuitenkin markkinaosuutensa. Volyymien laskuun vaikutti myös se, että Ranskassa ja Italiassa saatettiin päätökseen ne pakolliset muutostyötoimenpiteet, joilla käytössä olevien hissien varustetasoa parannettiin uusien määräysten johdosta. Määräysten muuttuminen vaikutti usean vuoden ajan modernisaatioiden korkeaan volyymitasoon näissä maissa. Itävallassa, Saksassa, Belgiassa ja Tanskassa modernisointipalvelujen kysyntä jatkui vilkkaana.

KONE ELEVATORS

Kertomusvuoden aikana markkinoille tuotiin useita uusia modernisointituotteita eri tuotealueille: turvalaitteita, ovia sekä ohjaus- ja käyttöjärjestelmiä. Energiaasäästävä V3F-taajuusmuuttajakäyttö on nyt saatavissa kaikkiin käytössä oleviin henkilöhissein. Tulevaisuudessa kasvavaa kysyntäpotentiaalia omaavia tuotteita ovat valmiit modernisaatiopaketit, joilla asuintalohissien käyttövarmuus ja suorituskky voidaan nostaa täysin uudelle tasolle.

Uusien hissien kysynnän lasku jatkui päämarkkina-alueella Länsi-Euroopassa. Koska myös Italia kääntyi laskuun, kysyntä pysyi vakaana ainoastaan Saksassa ja Itävallassa. Euroopassa on kuitenkin edelleen kasvupotentiaalia eräillä sektoreilla. Tällaisia ovat sosiaalinen asuntotuotanto, hissien rakentaminen hissittömiin taloihin, kaupunkien lähiliikenne sekä rakentaminen Saksan uusissa osavaltioissa.

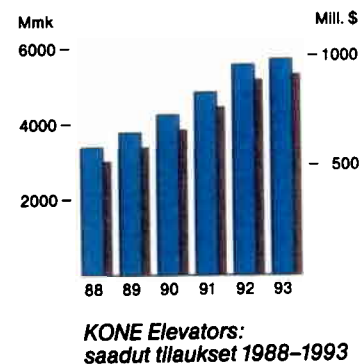
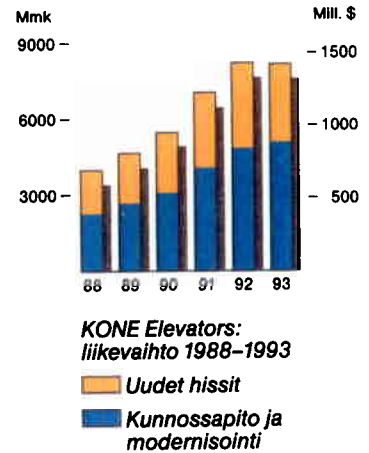
Itä-Euroopan markkinoilla on pohja saavutettu, mutta kysyntä on edelleen alhaisella tasolla. Lupaavimmalta tilanne näyttää Prahassa, missä toimistorakentaminen on lähtenyt liikkeelle, sekä Venäjän ja Ukrainan suurimmissa kaupungeissa, joissa on merkkejä rakennustoiminnan vilkastumisesta.

Itä-Aasiassa ja erityisesti Kiinassa jatkui voimakas kasvu. Näiden markkinoiden osuus uusista tilauksista kasvaa nopeasti: viidennes vuoden 1993 hissitilauksista tuli Itä-Aasiasta. Alueen asiakaspalveluverkostoa on entisestään laajennettu, mm. Kiinan suurimpiin kaupunkeihin on perustettu huoltopisteitä.

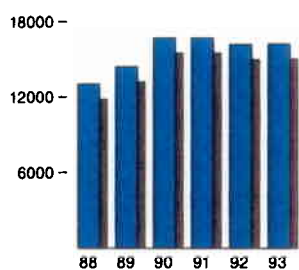
Uushissitoiminnalle merkittävää kasvupotentiaalia on myös Lähi-idässä, missä KONE Elevators on vahvistanut läsnäoloaan. Dubaihin perustettiin uusi Lähi-idän aluekonttori, joka tukee paikallisten osakkuusyhtiöiden ja maahantuojien myynti-, suunnittelu- ja asennustoimintoja.

Pohjois-Amerikassa taloudessa tapahtunut käänne ei ole vielä ulottanut vaikutustaan hissi-markkinoille. Sama tilanne vallitsee Isossa-Britanniassa, missä Pohjois-Amerikan tavoin on edelleen runsaasti toimistotilojen ylitarjontaa. Etelä-Amerikassa läsnäoloa vahvistettiin hankkimalla vähemmistöosuus chileläisestä yhtiöstä.

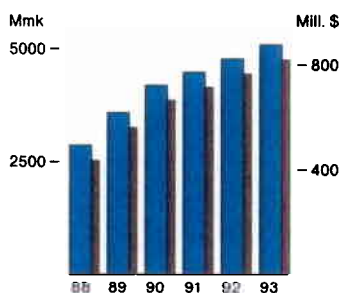
Uusien hissien ja liukuportaiden tilauksia saatiin kertomusvuoden aikana 14.800 kpl eli 800 kpl (noin 5 %) vähemmän kuin edellisellä vuonna. Vuoden aikana valmistui 15.700 uutta hissiä ja liukuporrasta eli noin 4 % vähemmän kuin 1992.

KONE ELEVATORS

KONE Elevators:
henkilökunta 1988–1993

KONE Elevators:
tilauskanta 1988–1993

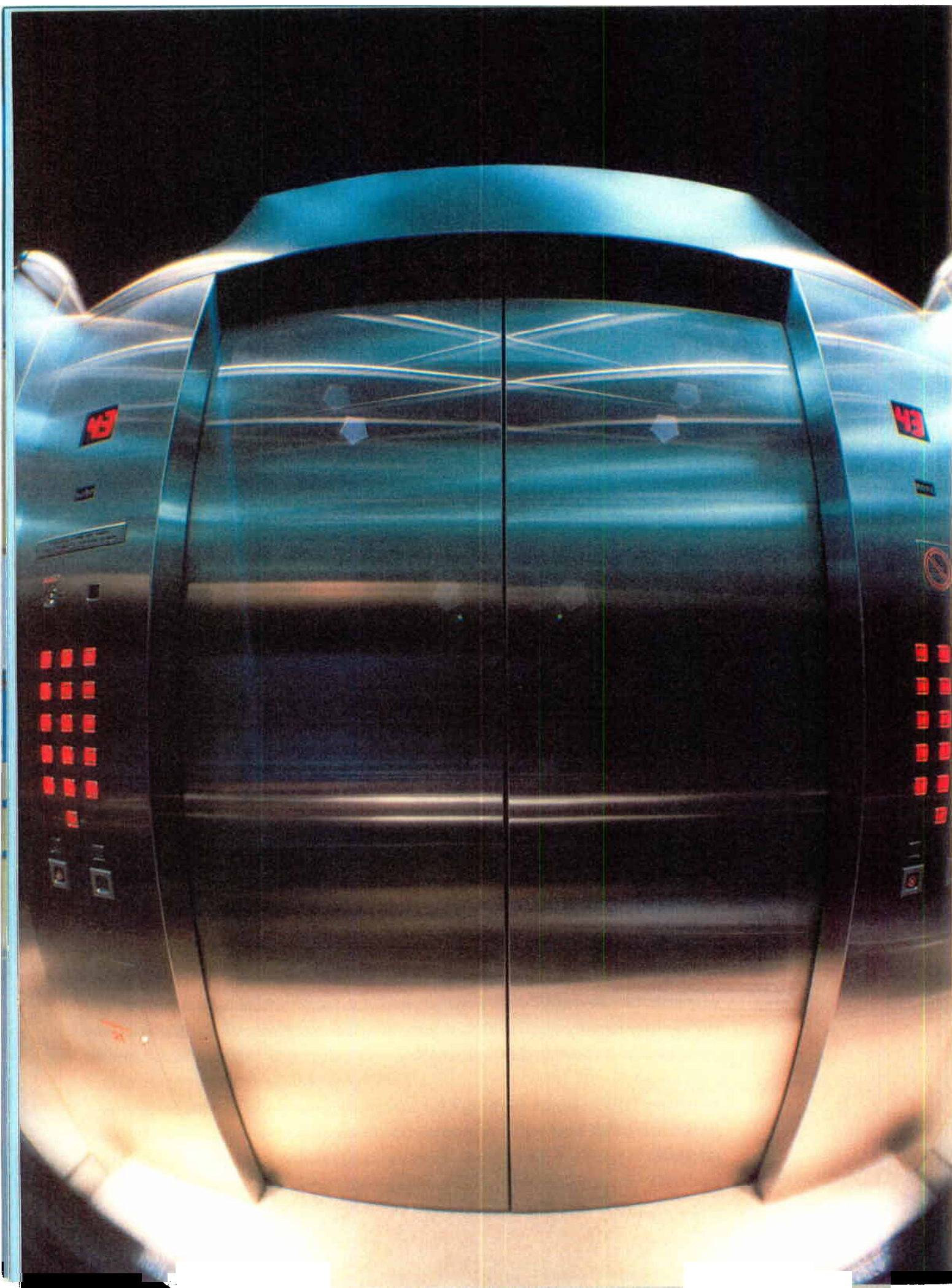
Saksalaisen liukuportaita valmistavan osakkuusyhtiön O&K Rolltreppen GmbH:n toimintaa leimasivat lukuisat infrastruktuuri-investoinnit eri puolilla maailmaa. Merkittäviä liukuporrastilauksia saatiin mm. Isosta-Britanniasta ja Kaakkois-Aasiasta. Kasvavan kysynnän seurauksena liukuportaiden osuus KONE Elevators'in uusista tilauksista lisääntyi vuonna 1993. Kertomusvuoden aikana markkinoille tuotiin uusi liukuporrassarja 'Transvario', joka on tekniikaltaan aikaisempaa sukupolvea tehokkaampi, käyttövarmempi ja ympäristöystävällisempi.

Vuonna 1989 aloitettu laadunparannusprosessi jatkuu käytännöllisesti katsoen kaikissa KONE Elevators'in yksiköissä. Vuoden 1993 loppuun mennessä noin 90 % henkilökunnasta oli saanut laatutoiminnan peruskoulutuksen. Koko henkilökuntaan kohdistuvaa laatutietoisuuskoulutusta ollaan siten saattamassa päätökseen. Vuoden aikana pääpaino laatutoiminnassa onkin siirtynyt ja siirtyy tulevaisuudessa yhä enenevässä määrässä objektiivisesti mitattaviin, tuloshakuisiin linjaorganisaatioiden laadunparannusprojekteihin. Lisäksi oleellinen osa laatutoimintaa on valmiuksien kehittäminen vielä sertifioimattomien yksiköiden ISO 9000 -laatusertifiointia varten. Tätä toimintaa tehostetaan edelleen vuoden 1994 kuluessa.

Vuoden 1993 tuotantotoiminnalle oli leimaa-antavaa uusien investointien käyttöönotto ja viimeistely. Suurin tehdasinvestointi oli korikehystehtaan rakentaminen Scheibbs'iin Itävaltaan. Syyskuussa vihittyyn tehtaaseen keskitetään KONE Elevators'in valmistamien hissien korikehysten tuotanto. Muut komponenttituotantoon liittyvät suurehkot investoinnit saatiin päätökseen jo edellisen vuoden aikana.

Kertomusvuoden aikana markkinoille tuotiin matalien ja keskikorkeiden talojen hissien uusi nostokoneistosarja. Uuden koneistosarjan kilpailukyky perustuu sekä innovatiiviseen tuoteratkaisuun että uusimpaan valmistustekniikkaan. Mataliin rakennuksiin on kehitetty kokonaan uudet hissisarjat, joiden kehitystyössä on erityistä huomiota kiinnitetty sekä tuotteiden käyttö- että toimitusvarmuuteen. Tällä alueella KONE Elevators'in tuotevalikoima vastaa nyt hyvin kaikkien päämarkkinoiden vaatimuksia.

Merkittäviä tuloksia saavutettiin hissien kunnossapitoon ja modernisointiin liittyvien tuotteiden kehittämisessä. Markkinoille tuotiin mm. uuden sukupolven Konexion-kaukovalvontajärjestelmä. Modernisaatioitoimituksia varten kehitettiin uusi ovikoneisto, jolle odotetaan kasvavaa kysyntää. Pikahissien osittaismodernisaatioihin soveltuva uusi tuote - MDE 2000 -

KONE ELEVATORS

saatiin vuoden lopulla valmiiksi. Tämä uuteen teknologiaan perustuva urauurtava tuoteratkaisu on omiaan vahvistamaan KONE Elevators'in johtavaa asemaa pikahissimodernisaatioissa erityisesti Pohjois-Amerikassa.

KONE Elevators'in henkilökunnan määrä pysyi vuoden aikana lähes ennallaan. Ruotsissa, Tshekissä ja Slovakiassa edellisen vuoden lopussa tapahtuneiden yritysostojen seurauksena henkilökunta lisääntyi kolmella prosentilla, mutta väheni vastaavasti muissa yksiköissä. Eniten vähennystä tapahtui Isossa-Britanniassa, Ruotsissa, Ranskassa ja Australiassa.

Vuoden 1993 aikana henkilöstöhallinnon painopistealueena oli sisäisen kommunikaation systemaattinen kehittäminen yksilötason esimies-alaiskeskusteluista paikallisyksiköiden sisäisiin kommunikaatio- ja osallistumisjärjestelmiin. Näihin pyrkimykseen liittyi myös konsernitason toimenpiteitä.

KONE Elevators'in päämarkkinoilla Euroopassa toimistorakentaminen pysyy erittäin alhaisella tasolla lähivuosina, minkä seurauksena kilpailu kiristyy entisestään asuintalosektorilla. Kannattavuuden parantaminen näissä olosuhteissa edellyttää Euroopassa tapahtuvan tuotannon rakenteen ja toimitusprosessien virtaviivaistamista. Markkina-asemien vahvistamista jatketaan sekä yritysostoilla että laajentamalla toimintaa maailman kasvualueilla, erityisesti Aasiassa ja Kiinassa.

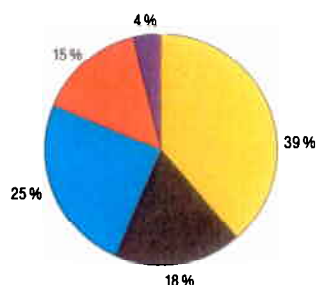
KONE Elevators'in kasvu jatkuu, mikä tarjoaa henkilöstölle uusia haasteita myös tulevaisuudessa. Tuotekehitystoiminnassa lisätään kunnossapito- ja modernisointitoiminnan osuutta. Tuotteet pyritään sopeuttamaan mahdollisimman kattavasti asiakkaiden erilaisiin ja alati muuttuviin tarpeisiin. KONE Elevators'in kilpailukyvyn tukijalkoina ovatkin juuri yllämainitut tekijät: kyvykäs ja motivoitunut henkilöstö, asiakaslähtöinen tuotekehitystoiminta sekä kyky reagoida nopeasti markkinoiden uusiin tarpeisiin.

Stig Gustavson
KONE Cranes

KONE CRANES

KONE Cranes:
Liikevaihto markkina-
alueittain 1993

Mmk
748,5
344,9
487,7
281,8
69,5

		1993	1992	Muutos %
Liikevaihto	Mmk	1.932	1.529	26,4
Osuus konsernin liikevaihdosta	%	18	14	28,6
Saadut tilaukset	Mmk	1.969	1.775	10,9
Tilaukanta 31.12.	Mmk	1.078	965	11,7
Henkilökunta 31.12.		2.858	2.988	- 4,4

Teollisuustilauksien kysynnän lasku pysähtyi... Huoltotoiminnan volyymi kasvoi... Suurnostureiden tilaukanta edelleen korkea... Tulokset kehitys jatkuu positiivisena.

KONE Cranes'in neljästä toimintalohesta nosturihuolto- ja modernisointitoiminta kehittyi vuonna 1993 suotuisasti, teollisuustilauksitoiminnan volyymi jäi edellisen vuoden tasolle, komponenttiryhmän toimitukset lisääntyivät kuudenneksellä ja suurnostureiden toimitukset nelinkertaistuivat edellisestä vuodesta.

Nosturihuoltotoiminnan volyymi kasvoi lähes neljänneksellä. Ilman valuuttakurssien muutosten ja Yhdysvalloissa suoritettujen yritystilojen vaikutusta lisäys oli 8 %. Merkittävintä kasvu oli USA:ssa ja Kaukoidässä, kun taas Pohjoismaissa ja muualla Euroopassa keskityttiin markkina-asemien säilyttämiseen kireässä suhdannetilanteessa. Tässä onnistuttiinkin varsin tyydyttävästi.

Teollisuustilauksitoiminnan volyymi ei kasvanut vuoden 1992 tasolta. Kaukoidässä kasvu oli ripeää ja toimitukset lisääntyivät yli 50 prosenttia, sen sijaan perinteisillä markkina-alueilla varsinkin Keski-Euroopassa volyymikato jatkui voimakkaana. Markkinaosuuksilla mitattuna KONE Cranes säilytti asemansa maailmanmarkkinoilla. Uusia merkittäviä nosturitalauksia saatiin mm. terästehtailta Aasiassa ja Euroopassa, paperitehtailta Yhdysvalloissa ja Euroopassa ja voimalarakentajilta Lähi- ja Kaukoidässä sekä Pohjois-Amerikassa.

Komponenttitoimitukset ovat vain osittain sidoksissa KONE Cranes -yhtiöiden myynnin kehitykseen, koska yli puolet komponenteista myydään oman organisaation ulkopuolelle. Kaukoidän toimitusten voimakkaan kasvun seurauksena komponenttiryhmän liikevaihto

KONE CRANES

kasvoi 17 %. Nosturikomponentteja valmistetaan Suomessa, Ranskassa ja Yhdysvalloissa. Kotimaiset tehtaot lisäsivät eniten toimituksiaan. USA:n tehdas ylty viidenneksen volyymitkasvuun, kun taas Ranskan tehtaot kärsivät Euroopan syventyneestä investointilamasta. Niiden toimitukset vähenivät 8 prosentilla, vaikka ne onnistuivat lisäämään markkinaosuuttaan.

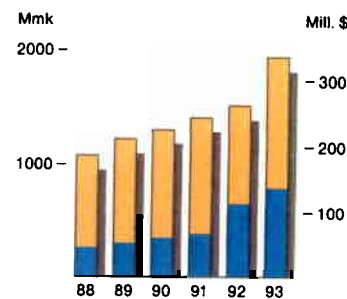
Jatkuvan, kokonaisvaltaisen laatuohjelman ("Reliability Comes First") osana kaikki Suomen komponenttiyksiköt saivat kertomusvuonna ISO 9001 -laatusertifioinnin.

Suurnosturiyksikön toimitukset lisääntyivät edellisen vuoden hyvän tilauskertymän ansiosta noin nelinkertaiseksi vuoteen 1992 verrattuna. Tuotannon arvolla mitattuna toiminta kasvoi kaksinkertaiseksi. Myös kertomusvuonna tilausten määrä pysyi saavutetulla tasolla. Merkitäviä tilauksia saatiin mm. Yhdysvalloista, Ranskasta, Kiinasta ja Koreasta.

KONE Cranes'in uusittu organisaatio otettiin käyttöön kertomusvuoden alussa. Teollisuusnosturitoiminta mukaanluettuna huolto- ja modernisointitoiminta on jaettu neljään maantieteelliseen alueeseen: Pohjoismaat (päätoimipaikka Hyvinkää), Eurooppa (Amsterdam), Amerikka (Springfield, Ohio) ja Kaukoit (Singapore). Komponenttitoimintaa samoin kuin suurnosturitoimintaa johdetaan KONE Cranes -ryhmän pääkonttorista Hyvinkäältä.

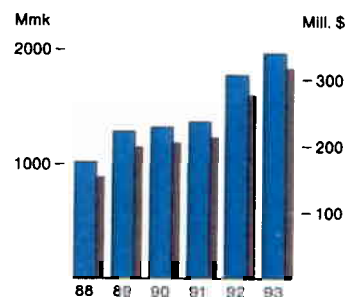
Teollisuusnosturitoimintojen sopeuttamista alentuneeseen volyymitasoon jatkettiin leikkaamalla tarpeetonta teräsrakennuskapasiteettia. Nosturisoltojen valmistus lopetettiin Kanadassa ja Itävallassa, ja tehtaon toimintaa supistettiin Hollannissa. Ranskassa Neuville-en-Ferrain'in tehdas suljettiin. Toiminta Ranskassa jatkuu yhteistyössä Alstom-konsernin kanssa CGP-KONE -nimisessä yhtiössä, josta KONE omistaa 50 %. Nosturit valmistetaan CGP-yhtiön (Companie Generale de Productique) tehtaalla Orléans'issa. CGP:n nosturikanta Ranskassa parantaa oleellisesti huoltotoiminnan kehitysnäkymiä. Nosturimarkkinoilla CGP-KONEen markkina-asemaa vahvistaa KONE Cranes'in tekninen osaaminen.

Meksikon nosturitehtaan toiminta myytiin tehtaan johdolle, joka jatkaa toimintaa lisenssivalmistajana KONEelta vuokratuissa tiloissa. KONE on uuden yhtiön vähemmistöosakas 10 prosentin osuudella.

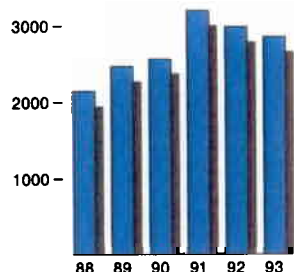
KONE Cranes:
liikevaihto 1988-1993

Uudet laitteet
Kunnossapito ja modernisointi

KONE Cranes:
saadut tilaukset 1988-1993

KONE CRANES

KONE Cranes:
henkilökunta 1988–1993

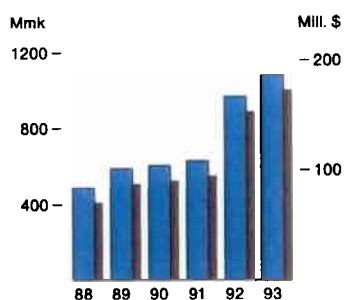
Nosturitehtaiden sulkemisesta huolimatta KONE Cranes'in asema vahvana nosturitoimittajana ei ole uhattuna. Kehitetty toimintamalli, joka tukeutuu tietokonepohjaisten suunnittelumenetelmien ja esisuunniteltujen komponenttiratkaisujen käyttöön, ja jossa teräsrakenteet teetetään paikallisesti, on osoittanut toimivuutensa. Kertomusvuonna ja edellisenä vuonna suoritettujen nosturitehtaiden sulkemiset eivät ole merkinneet saavutettujen markkina-asemien menetystä.

Thaimaassa ja Hongkongissa solmittiin nostureiden rakentamista koskevat lisenssisopimukset. Singaporessa sijaitsevan KONE Cranes'in komponenttikeskuksen tukemana lisenssivalmistajat pystyvät tarjoamaan asiakaskunnilleen kattavan valikoiman KONE-teollisuusnostureita. Taiwaniin ja Kiinan perustettiin komponenttiliiketoiminnan edustukset. Samanlaiset edustukset avattiin Turkissa ja Etelä-Afrikassa.

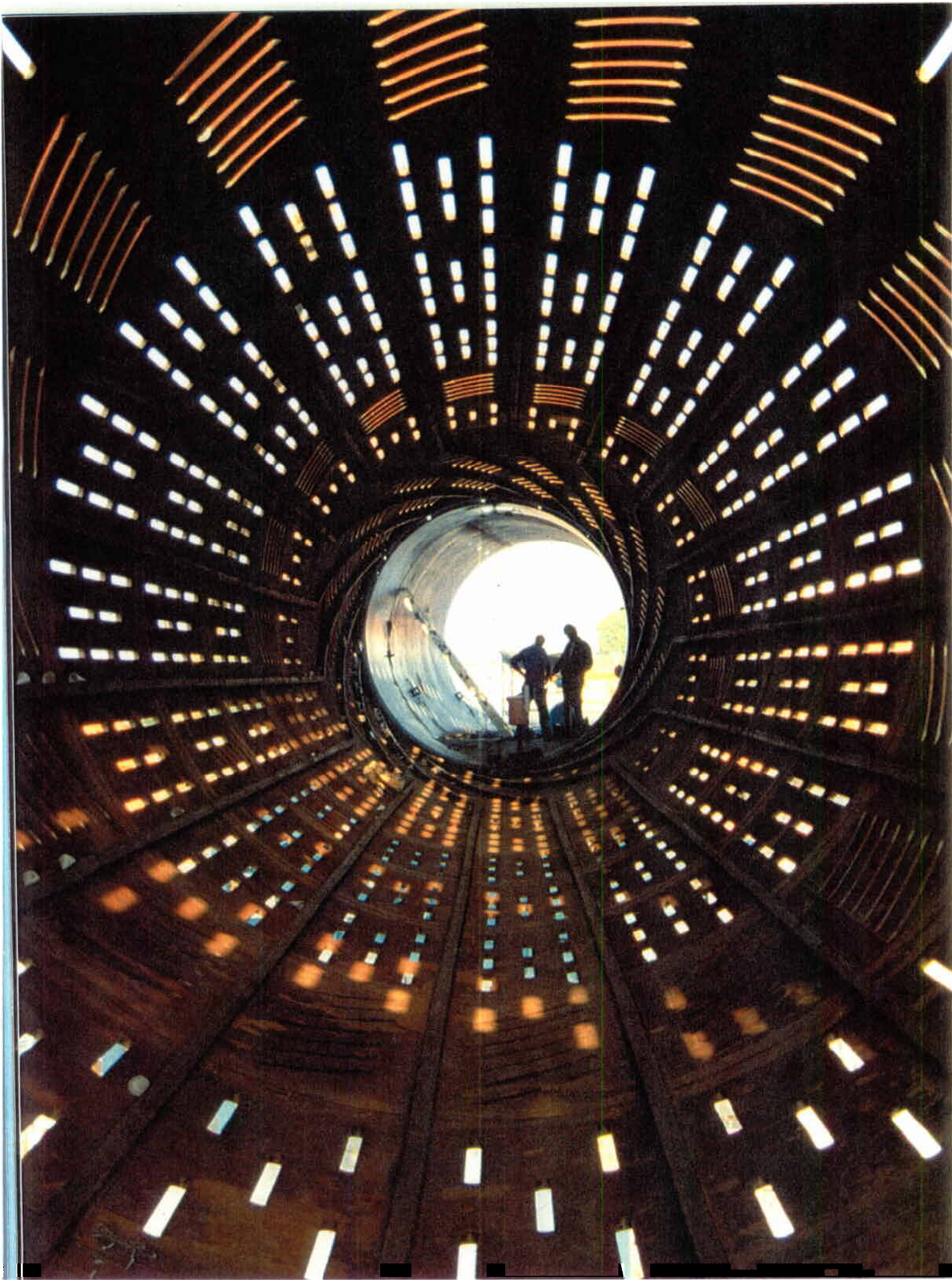
Toimintaa itäisessä Keski-Euroopassa vahvistettiin solmimalla Tshekin tasavallassa nosturiyhteistyösopimus ja laajentamalla Budapestin toimisto aluetoimistoksi toimialueenaan Kaakkois-Euroopan maat. Toiminta on vilkastumassa myös hajonneen Neuvostoliiton synnyttämässä itsenäisissä valtioissa, joista Venäjällä ja Ukrainassa avattiin KONE Cranes'in toimipisteet.

Kertomusvuonna suoritettiin vain yksi yritysosto. Tammikuussa ostettiin amerikkalaisen, velkasaneerauksen alaisen Kranco Inc:in liiketoiminta. Oston seurauksena nosturihuoltotoiminta kasvoi Yhdysvalloissa 40 %. Kaupan jälkeen KONE Cranes'illä on USA:ssa 25 huoltopiiriä, jotka yhdessä Kanadan 7 piirin kanssa muodostavat alansa johtavan verkoston Pohjois-Amerikassa. Krancon nosturit ovat tunnettuja erityisesti USA:n raskaan teollisuuden piirissä. Toimintaa jatketaan Kranco-Browning -nimellä, ja nostureiden valmistus tapahtuu KONE Cranes'in Houstonin tehtaassa. Kranco-Browningin tuotevalikoima suunnataan erityisesti niille asiakkaille, joille on etua amerikkalaisen tradition mukaisista nosturiratkaisuista.

Kertomusvuoden tulosta rasittivat edelleen organisaation rakennemuutoksista aiheutuneet, erityisesti tehtaiden toiminnan lopettamisiin liittyvät kulut. Tulos parani kuitenkin merkittävästi edellisestä vuodesta, joskaan se ei vielä saavuttanut tavoiteltua tasoa. Vuoden loppua kohden kasvaneen teollisuusnostureiden tilauskannan sekä edelleen keventyneiden kustannusten ansiosta tuloskehitys jatkuu myönteisenä.

KONE Cranes:
tilauskanta 1988–1993

Markku Hänninen
KONE Wood

KONE WOOD JA MUUT YKSIKÖT

		1993	1992	Muutos %
Liikevaihto	Mmk	623	555	+ 12,2
Osuus konsernin liikevaihdosta	%	6	5	+ 20,0
Saadut tilaukset	Mmk	503	616	- 18,3
Tilaukanta 31.12.	Mmk	232	358	- 35,2
Henkilökunta 31.12.		952	984	- 3,3

KONE Wood: tehdasinvestoinnit jäivät 1993 alhaiselle tasolle... Uusien tilausten määrä pohjalukemissa... Sellun ja paperin hinnat nousussa 1994... Tilauskertymä kohentunee vuoteen 1995 mennessä.

KONE WOOD

KONE Wood suunnittelee, markkinoi ja valmistaa puun-, hakkeen- ja kuorenprosessointiin tarvittavia järjestelmiä ja laitteita puunjalostusteollisuudelle. Kuten vuosi sitten oletettiin, 1993 ei tuonut elpymistä maailman sellu- ja paperimarkkinoille. Päinvastoin selluloosan ja useiden paperilaatujen hinnat putosivat uusiin pohjalukemiin vuoden aikana. Sen sijaan saha- ja levyteollisuudessa kysyntä ja hinnat lähtivät vuoden aikana reippaaseen nousuun.

KONE Wood'in asiakaskunnan investointiaktiiviteetti säilyi edelleen alhaisena. Merkittävä osa siitä kohdistui kierrätyskuidun hyväksikäyttöön ja ympäristönsuojeluun. Lisäksi eräiden jo päätettyjen projektien laiteilaukset siirtyivät vuoden 1994 alkupuolelle. Nämä kaikki tekijät vaikuttivat siihen, että 1993 uusien tilausten määrä jäi vähäiseksi.

Vuoden merkittävimmät tilaukset saatiin Klockner Stadler Hurter Ltd:ltä Kanadasta toimituskohteena Sari Paper & Board'in uusi tehdas Iranissa, NCB AB:n Dynäs'in tehtaalta Ruotsista, Consolidated Paper Inc:ltä Yhdysvalloista ja Norboard Highland Ltd:ltä Skotlannista. Viimeksimainittu tilaus merkitsee KONE Wood'ille uutta aluevaltausta, sillä kuorintalinjan asiakkaana on rakennuslevytehdas.

Vuoden 1993 toimitukset sujuivat ongelmitta. Toimitusten volyymi kasvoi yli viidenneksellä edellisestä vuodesta, ja kuormitus säilyi läpi vuoden tyydyttävänä. Henkilökunnan määrä pysyi kahden rajun rationalisointivuoden jälkeen ennallaan. Ryhmän tulos pysyi edellisivuoden tasolla.

KONE WOOD

Ensimmäinen uusi pitkän puun kuorinta- ja haketuslinja EKONEline® otettiin vuoden lopulla käyttöön Yhdysvalloissa. Se osoittautui odotuksia vastaavaksi. Asiakas saavutti tuotannossaan nopeasti sekä laadulliset että määrälliset tavoitteet samalla kun KONE Wood saavutti ennakoitua kustannussäästöjä.

EKONEline®-linja suunniteltiin uudella tuotekehityskonseptilla, jonka periaatteisiin nojautuen ryhmän tuotekehitystoiminta järjestettiin toimintavuoden aikana uudelleen. Em. projektissa testattujen toimintatapojen seurauksena uusien tuotteiden lanseeraus tehostuu ja kehitysaikat lyhenevät.

Vuoden puolivälissä otettiin käyttöön uusi organisaatio, jolla pyritään ohjaamaan voimavarojen käyttöä maailmanlaajuisesti uusien liikeideoiden ja toimintatapojen kehittämiseen. Organisaatiouudistuksen jälkeen KONE Wood'issa toimii globaalilla vastuulla kolme tulosityksikkö: Järjestelmät, Laitteet sekä Varaosat, huolto ja korjaukset. Näitä tukee markkinointi- ja myynti-työ, jonka vastuulla on myös uusien liiketoimintojen kehittäminen.

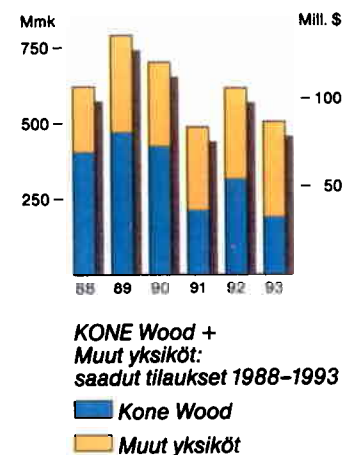
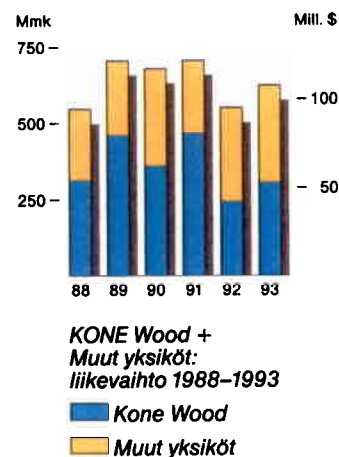
Toimintavuoden aikana ryhmän tuotantolaitos Suomessa sai ISO 9002 -sertifikaatin. Vuoden 1993 alussa tehtaalla siirryttiin tulospalkkiojärjestelmällä täydennettyyn kuukausipalkkaukseen. Ensimmäisen vuoden kokemukset uudesta palkkausjärjestelmästä ovat hyvät. Tuottavuus on kohonnut erityisesti työvaiheiden väliin jäävien tuottamattomien aikojen pienenemisen ja yhteistyöhengen paranemisen seurauksena.

Venäjän markkinoinnin tehostamiseksi pitkällä tähtäyksellä Pietariin perustettiin uusi tytäryhtiö A/O KONE Wood.

Vuoden 1993 lopussa sellun hinta lähti nousuun, ja pohjahinnoista päästiin vuoden 1994 alussa jo noin 15 % ylöspäin. Asiakasyritysten tuloskehitys kääntyi niinikään parempaan suuntaan, minkä uskotaan näkyvän KONE Wood'in tilauskertymän kohentumisena vuoden 1994 aikana.

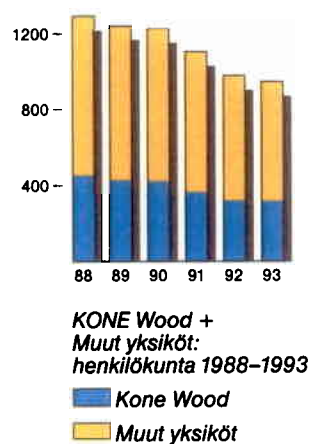
Vuoden 1994 alun tilauskanta on samalla tasolla kuin vuoden 1992 alussa. Kuormitus on tyydyttävä lyhyellä tähtäyksellä. Hintojen nousun, tulosten paranemisen sekä eräiden vanhojen sellutehtaiden sulkemisen arvioidaan vaikuttavan positiivisesti asiakaskunnan investointeihin vuoden 1994 aikana ja erityisesti vuonna 1995.

Ryhmän tulos vuodelta 1994 ei tule saavuttamaan edellisten vuosien tasoa. Mikäli markkinat kehittyvät ennakoituun suuntaan ja uusien tuotteiden lanseeraus onnistuu suunnitelmien mukaisesti, vuodesta 1995 odotetaan kuluva vuotta parempaa.

MUUT YKSIKÖT

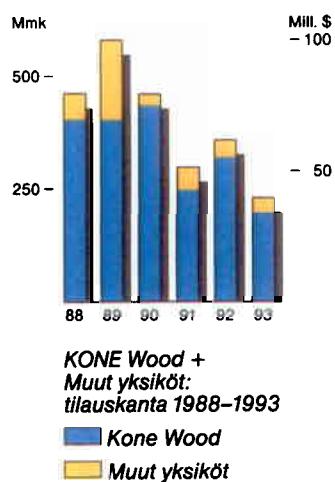
MUUT YKSIKÖT

KONE Instruments -ryhmä tuottaa ja markkinoi klinisen kemian analyysijärjestelmiä, jotka koostuvat analysaattoreista, reagensseista ja kulutustavaroista. Tuotteita käytetään diagnostisten testien tekemiseen terveydenhuolto-, vesi-, elintarvike- ja eläintutkimuslaboratorioissa. Ryhmän liikevaihto 1993 oli 174 Mmk ja henkilökunnan määrä vuoden lopussa 256.

GS-Hydro -ryhmä markkinoi putkistorakentamisen materiaaleja, koneita ja palveluja teollisuus-, laivanrakennus- ja offshore-asiakkaille. Ryhmän liikevaihto 1993 oli 98 Mmk ja henkilökunnan määrä vuoden lopussa 103.

KONE Teräsvalimo Oy valmistaa Raahessa sijaitsevassa teräsvalimossa asiakkaiden piirustusten mukaan valoksia erilaisista teräslaaduista sekä sarjatuotantona kuorimuottimenetelmällä että yksittäin käsikaavausmenetelmällä. Syksyllä yhtiöitetyn valimon liikevaihto 1993 oli 34 Mmk ja henkilökunnan määrä vuoden lopussa 86.

OSOITETIETOJA

KONE-konsernin tytä- ja osakkuusyhtiöiden sekä aluekonttorien osoitetiedot: (Numero maan nimen perässä on maannumero puhelinliikenteessä.)

Emoyhtiön pääkonttori
KONE Oy
PL 8
Kartanontie 1
00331 Helsinki
☎ (90) 4751
Tfx (90) 475 4309

Konsernikonttori
KONE-konserni
PL 8
Munkkiniemen puistotie 25
00331 Helsinki
☎ (90) 4751
Tfx (90) 475 4375
Tx 124906 kone fi

EUROOPPA

BELGIA (32-):

■ KONE Belgium S.A.
Rue de Bruxelles, 174
B-4340 Awans
☎ (0)41 39 92 11
Tfx (0)41 39 92 22
Tx (46) 41273 kone b
Jean-Pierre Chauvarie

■ KONE Elevators Hqs.
Avenue E. van Nieuwenhuyse, 6
B-1160 Bruxelles
☎ (0)2 67 69 211
Tfx (0)2 67 69 391
Anssi Soila

KONE International (Europe) S.A.
Avenue E. van Nieuwenhuyse, 6
B-1160 Bruxelles
☎ (0)2 67 69 211
Tfx (0)2 67 69 395
Jules Lekane

ESPANJA (34-):

GS-Hydro S.A.
Sepulveda 12
E-28100 Alcobendas
Madrid
☎ (91) 661 71 77
Tfx (91) 661 92 45
Matti Hemmi

■ KONE, S.A.
Pº Castellana, 173, 4º Dcha
E-28046 Madrid
☎ (91) 57 14 480
Tfx (91) 57 12 480
Sergio Neira

HOLLANTI (31-):

GS-Hydro Benelux B.V.
Rietdijk 12
NL-3087 BE Rotterdam
☎ (0)10 429 2422
Tfx (0)10 429 3219
Max van Putten

(RO)

● KONE Cranes Europe
Compressorstraat 18
NL-1033 NE Amsterdam
☎ (0)20 631 1122
Tfx (0)20 631 0989
Harry Ollila

● KONE Schippers B.V.
Compressorstraat 18
NL-1033 NE Amsterdam
☎ (0)20 631 1122
Tfx (0)20 631 0989
Harry Ollila
Willem Friso

■ KONE Starlift B.V.
Westvlietweg 62
(Postbus 11, NL-2270 AA Voorburg)
NL-2267 AC Leidschendam
☎ (0)70 3718 191
Tfx (0)70 3867 672
Jan-Willem Hoving

ISO-BRITANNIA (44-):

■ Bennie Lifts Ltd.
142-170 Vauxhall Street
London SE11 5RH
☎ (0)71 582 57 32
Tfx (0)71 735 95 54
William Orchard

■ Ellis & McDougall Lifts Ltd.
86 Broad Street
Glasgow G40 2PX
☎ (0)41 554 7604
Tfx (0)41 554 6762
Kenneth McDougall

GS-Piping Systems Ltd.
Unit 57, Howe Moss Avenue
Kirkhill Industrial Estate
Dyce, Aberdeen AB2 0GP
☎ (0)224 77 21 11
Tfx (0)224 77 20 54
Samuel Pender

GS-Piping Systems Ltd.
Installation & Service Unit
Unit 7
Seaham Grange Industrial Estate
Seaham, Co. Durham
☎ (0)91 523 73 13
Tfx (0)91 523 66 35
Chris Hargreaves

● KONE Carruthers Ltd.
2 Peel Park Place
College Milton
East Kilbride
Glasgow G74 5LR
☎ (0)3552 20 591
Tfx (0)3552 63 654
Tx (51) 777782 cranes g
William R. Maxwell

(RO)
■ KONE Elevators Central Europe
168-170 Wellington Road South
Hounslow, Middlesex TW4 5JN
☎ (0)81 570 61 63
Tfx (0)81 572 49 04
Tx (51) 24966 marhou g
Ilkka Vartiainen

■ KONE Lifts Ltd.
168-170 Wellington Road South
Hounslow, Middlesex TW4 5JN
☎ (0)81 572 80 00
Tfx (0)81 572 49 04
Tx (51) 24966 marhou g
William Orchard

■ Leonard Lifts Ltd.
Leonard House
84 Leven Road, Poplar
London E14 0LN
☎ (0)71 537 7272
Tfx (0)71 987 3410
Terry Mortimer

● Lloyds British Testing Co. Ltd
Atlas House, 4-6 Belwell Lane
Sutton Coldfield
West Midlands B74 4AB
☎ (0)21 323 10 00
Tfx (0)21 323 10 99
Michael Coleman

ITALIA (39-):

■ Bassetti Elevatori S.p.A.
A. Vespucci
I-20016 Pero (Milano)
☎ (0)2 339 201
Tfx (0)2 381 004 34
Luciano Bressan

■ Fiam S.r.l.
Via Figino, 41
I-20016 Pero (Milano)
☎ (0)2 339 231
Tfx (0)2 339 0752
Tx (43) 33 00 89 fiam pi
Enore Bianciardi

■ KONE Elevators
Component Division South
Via Figino, 41
I-20016 Pero (Milano)
☎ (0)2 339 231
Tfx (0)2 339 102 75
Franco Bergamini

■ KONE Elevators Overseas S.r.l.
Via Emilia Ponente, 129
I-40133 Bologna
☎ (0)51 6470 111
Tfx (0)51 311 854
Ezio Paolo Merlo

■ KONE Italia S.p.A.
Via Emilia Ponente, 129
I-40133 Bologna
☎ (0)51 6470 111
Tfx (0)51 389 784
Tx (43) 511247 konbol i
Giuseppe Confalonieri

■ KONE Italia Servizi S.r.l.
Via Figino 41
I-20016 Pero (Milano)
☎ (0)2 380 531
Tfx (0)2 380 53 300
Tx (43) 310533
Giovanni Varisco

■ KONE Universal S.r.l.
Via B. Musolino 35/37/39
I-00153 Roma
☎ (0)6 588 941
Tfx (0)6 588 2544
Romano Paoletti

■ Sabiem S.r.l.
Via Emilia Ponente 129
I-40133 Bologna
☎ (0)51 6470 111
Tfx (0)51 311 645
Tx (43) 510046 sabiem i
Gabriele Giuffrida

■ SIME S.r.l.
Via Don Sturzo, 7
I-20016 Pero (Milano)
☎ (0)2 3391 1145
Tfx (0)2 3810 1787
Ermanno Trentini

ITÄVALTA (43-):

● KONE Krane GesmbH
Bräuhausgasse 21
A-4810 Gmunden
☎ (0)7612 74091
Tfx (0)7612 7409115
Tx (47) 26609 konev a
Harry Ollila
Ernst Wanger

■ KONE Sowitsch AG
Forchheimergasse 34
Postfach 140
A-1231 Wien
☎ (0)1 864 351-0
Tfx (0)1 864 351-221
Tx (47) 131466 konev a
Harald Lyon

LATVIA (371-):

● KONE Cranes Latvija SIA
Istaba 708
148 A. Brivibas iela
LV-1012 Riga
☎ (0)2 882 8064
Tfx (0)2 882 8064
Aivars Bauda

(JV)

■ A/S Latkon
Lejas iela 13
LV-1013 Riga
☎ (0)2 371 211
Tfx (0)9 341 183
Vladimir Grigorenko

LUXEMBURG (352-):

■ KONE Luxembourg S.à.r.l.
128, rue du Kiem
L-8030 Strassen
☎ (0)4 55 279
Tfx (0)4 55 029
Albert Geradin

NORJA (47-):

GS-Hydro Norge AS
P.O. Box 224
Prost Stabehls vei 26
N-2020 Skedsmokorset
☎ 63 87 40 01
Tfx 63 87 40 60
Tx (56) 72845 gshyd n
Kjell Borgen

■ KONE Heis AS
Frysjaevien 40
P.O. Box 163 Kjelsås
N-0411 Oslo
☎ 22 233 188
Tfx 22 181 294
Paal Lien

● KONE Kraner AS
Øvre Eiker vei 83
P.O. Box 4064 Gulsbogen
N-3002 Drammen
☎ 32 82 71 00
Tfx 32 82 70 66
Jukka Tukonen

PUOLA (48-):

■ KONE Elevators Poland Ltd.
Cybernetyki St. 13
02-677 Varsova
☎ (0)22 43 78 96
Tfx (0)22 43 78 96
Robert Janasik

RANSKA (33-):

(RO)

■ KONE Elevators Southern Europe
Tour Gan, Cedex 13
F-92082 Paris la Défense
☎ 1 490 627 00
Tfx 1 477 877 43
Raymond Villiers

KONE Instruments S.A.
Z.I. de Petite Montagne Sud
14, Allée du Cantal CE 1832
F-91018 Evry Cedex
☎ 1 60 86 34 99
Tfx 1 60 86 92 83
Tx (42) 690596 kidevry f
Lars Kvist

■ Société Française des
Ascenseurs KONE
Tour Gan, Cedex 13
F-92082 Paris la Défense
☎ 1 49 06 27 00
Tfx 1 47 78 77 43
Tx (42) 630189 konpr
Jean-Pierre Chauvrie

■ Stigler-Sabierm S.A.
225 Boulevard MacDonald
F-75019 Paris
☎ 1 44 72 89 11
Tfx 1 44 72 89 64
Tx (42) 215308 stigler f
Philip Nuza

● Verlinde S.A.
19, Rue Danton
B.P. 19
F-59374 Loos Cedex
☎ 20 07 50 50
Tfx 20 07 73 87
Tx (42) 132233 verlinde f
Manfred Eiden

● Verlinde S.A.
Ketjunostintehdas
Z.I. Les Vauvettes
B.P. 59
F-28502 Vernouillet Cedex
☎ 37 46 22 60
Tfx 37 42 19 51
Roland Robinet

RUOTSI (46-):

■ Bauer Hiss AB
Hästvägen 4
Box 9023
S-20039 Malmö
☎ (0)40 22 8510
Tfx (0)40 49 4044
Uno Wilhelmsson

GS-Hydro AB
Haukadalsgatan 12
S-164 96 Kista
☎ (0)8 750 5835
Tfx (0)8 750 6105
Tx (54) 13881 kone s
Jan Norgren

● KONE Cranes AB
Vasagatan 7
Box 56
S-291 21 Kristianstad
☎ (0)44 18 84 00
Tfx (0)44 18 84 01
Sigurd Nilsen

■ KONE Hissar AB
Haukadalsgatan 3
S-164 96 Kista
☎ (0)8 752 3500
Tfx (0)8 751 2380
Tx (54) 13881 kone s
Mats Norin

KONE Invest AB
Haukadalsgatan 3
S-164 96 Kista
☎ (0)8 752 3500
Tfx (0)8 750 8167
Rolf Eriksson

▼ KONE-KMW AB
Box 29
S-891 21 Ömsköldsvik
☎ (0)660 407 00
Tfx (0)660 402 80
Tx (54) 6065 konekmw s
Mikko Uhari

● KONE Special Cranes AB
Vasagatan 7
Box 56
S-291 21 Kristianstad
☎ (0)44 18 84 00
Tfx (0)44 18 84 05
Olli Rissanen

SAKSA (49-):

■ Aupperle Aufzüge GmbH
Industriegebiet West
Dottinger Strasse 65
D-72525 Münsingen
☎ (0)7381 930 50
Tfx (0)7381 930 586
Ulrich Mayr

GS-Hydro Group Hqs.
Hans-Duncker Strasse 1
D-21035 Hamburg
☎ (0)40 734 7570
Tfx (0)40 734 75 722
Esko Liiri

GS-Hydro System GmbH
Hans-Duncker Strasse 1
D-21035 Hamburg
☎ (0)40 734 7570
Tfx (0)40 734 75 722
Hansjürgen Herschel

■ KONE Aufzug GmbH & Co.
(Postfach 111137,
D-60046 Frankfurt/Main 1)
Kölner Strasse 4
D-60327 Frankfurt/Main 1
☎ (0)69 75801-0
Tfx (0)69 758 01 231
Wolfgang Seidel

■ KONE Aufzug
GmbH und Co.
(Postfach 91 04 45,
D-30424 Hannover)
Südfeldstrasse 20
D-30453 Hannover
☎ (0)511 21 480
Tfx (0)511 2148 133
Tx (41) 17 511 8675 khus d
Harri Ojala

KONE Instruments GmbH
Oststrasse 122
PF 1840
D-22808 Norderstedt
☎ (0)40 526 6081
Tfx (0)40 526 6085
Tx (41) 2164104 kone d
Dietmar Grumbach

● KONE Krane GmbH
Benzstrasse 11
D-63110 Rodgau, Nieder-Roden
☎ (0)6106 75093
Tfx (0)6106 73154
Krister Åberg

■ KONE Sander Aufzug GmbH
Wackenbergstrasse 112-118
D-13156 Berlin
☎ (0)30 477 012 00
Tfx (0)30 477 012 70
Gert Sander

■ Dipl.-Ing. Selzer Aufzüge GmbH
Wackenbergstrasse 112-118
D-13156 Berlin
☎ (0)30 477 011 00
Tfx (0)30 477 011 70
Tx (41) 17308115
Frank Selzer

(RO)
▼ KONE Wood Central Europe
Heinkelstrasse 19-21
D-73230 Kirchheim/Teck
☎ (0)7021 51160
Tfx (0)7021 58390

● Verlinde Hebeteknik GmbH
Raiffeisenstr. 2
D-63110 Rodgau - Dudenhofen
☎ (0)6106 24051
Tfx (0)6106 21545
Tx (41) 4032241 kran d
Markku Saarinen

(JV)
■ KONE Garant Aufzug GmbH
Philippstrasse 7
D-09130 Chemnitz
☎ (0)371 414 153
Tfx (0)371 415 384
Günter Benne

(JV)
■ O&K Rolltreppen GmbH
Nierenhofer Strasse 10
D-45525 Hattingen
☎ (0)2324 205 00
Tfx (0)2324 205 215
Tx (41) 8229971 okh d
Horst Marks

SLOVAKIA (42-):

■ KONE Lifts s.r.o.
Puchovská 16
83505 Bratislava
☎ (0)7 28 10 21
Tfx (0)7 28 45 36
Lubos Lopatka

SUOMI:

GS-Hydro Oy
PL 570
Vanajantie 3
13111 Hämeenlinna
☎ (917) 532 379
Tfx (917) 532 998
Tx 2314 gshyd fi
Rauno Lehtimäki

■ Hissi-Ala Oy
Sammasankatu 6
20520 Turku
☎ (921) 373 200
Tfx (921) 377 702
Markku Kilpeläinen

● KONE Cranes Hqs.
PL 6
05801 Hyvinkää
☎ (914) 4751
Tfx (914) 475 3131
Tx 15122 kone fi

Helsingin toimisto:
Munkkiniemen puistotie 25
00330 Helsinki
☎ (90) 4751
Tfx (90) 475 4398
Stig Gustavson

● KONE Crane Components Oy
PL 6
05801 Hyvinkää
☎ (914) 4751
Tfx (914) 475 3090
Tx 15175 kone fi
Eero Odelma

● KONE Cranes Nordic Oy
PL 135
05801 Hyvinkää
☎ (914) 4751
Tfx (914) 475 2575
Tx 15114 kone fi
Markku Nyberg

■ KONE Elevators Export &
Joint Venture Operations
PL 8
Munkkiniemen puistotie 25
00331 Helsinki
☎ (90) 4751
Tfx (90) 475 4319
Tx 122848 kone fi
Kari Malmström

■ KONE Elevators
High Rise Centre
PL 6
05801 Hyvinkää
☎ (914) 4751
Tfx (914) 475 2570
Seppo Rautanen

■ KONE Elevators
Component Division North
PL 6
05801 Hyvinkää
☎ (914) 4751
Tfx (914) 475 3290
Teppo Raitis

(RO)
■ KONE Elevators Northern Europe
PL 8
Munkkiniemen puistotie 25
00331 Helsinki
☎ (90) 4751
Tfx (90) 475 4546
Tx 124906 kone fi
Tor-Erik Sandelin

● KONE Erikoisnosturit Oy
PL 6
05801 Hyvinkää
☎ (914) 475 2767
Tfx (914) 475 3091
Olli Rissanen

● KONE Hoists Oy
Ruunumyllyntie 13
13210 Hämeenlinna
☎ (917) 61 481
Tfx (917) 6148 229
Tx 2321 hoist fi
Arto Juosila

■ KONE Oy Hissit
PL 51
Suurenkatu 21
00511 Helsinki
☎ (90) 47551
Tfx (90) 475 5751
Raine-Peter Joutsen

KONE Instruments Oy
Ruukintie 18
02320 Espoo
☎ (90) 802 766
Tfx (90) 802 76 300
Tx 122441 öli fi
Harri Timonen

- KONE Motor Center Oy
PL 6
05801 Hyvinkää
☎ (914) 4751
Tfx (914) 475 3096
Jukka Packalén

- KONE Tehdaspalvelu Oy
PL 128
05801 Hyvinkää
☎ (914) 475 2101
Tfx (914) 475 2519
Seppo Aalto

KONE Teräsväläimö Oy
Merikatu 7
92100 Raahen
☎ (982) 22 37 501
Tfx (982) 22 04 71
Risto Roto
Jouko Paulasuo

- KONE VLC Oy
PL 6
05801 Hyvinkää
☎ (914) 4751
Tfx (914) 475 3100
Tx 15320 kone fi
Markku Leinonen

- ▼ KONE Wood Oy
15870 Hollola
☎ (918) 880 311
Tfx (918) 880 3200
Tx 16180 konew fi
Ilpo Paloniemi

SVEITSI (41-):

KONE Elevator GmbH
Rathausstrasse 1
CH-6340 Baar
☎ (0)42 31 44 35
Tfx (0)42 31 71 53
Tx (45) 865415 elev ch
Ernst A. Brandenburg

- (JV)
■ MBA-KONE AG
Kriesbachstrasse 42
CH-8600 Dürdendorf
☎ (0)1 820 00 21
Tfx (0)1 820 00 73
Heinz Büttler

TANSKA (45-):

GS-Hydro APS
Klövskärvej 16
DK-6000 Kolding
☎ 75 541 533
Tfx 75 541 675
Sigurdur Sigurdsson

- KONE Cranes A/S
Baldersbuen 15 A
DK-2640 Hedehusene
☎ 46 59 12 88
Tfx 46 59 12 14
Jim Christensen

- KONE Elevator A/S
Lygten 37
DK-2400 København NV
☎ 35 87 80 00
Tfx 35 87 80 01
Tx (55) 19244 kone dk
Thomas Rönholm

- Lifton Elevator A/S
Rentemestervej 1
DK-2400 København NV
☎ 35 87 80 88
Tfx 35 87 80 08
Tx (55) 19244 kone dk
Thomas Rönholm

TSHEKKI (42-):

- KONE Elevators
Sales Office
Václavské nám. 41
CS-11283 Praha
☎ (0)2 24 22 86 04
Tfx (0)2 24 22 86 04
Eduard Dipold

- KONE Lifts a.s.
Pod sáncem 196
CS-18074 Praha 9
☎ (0)2 66 31 18 18
Tfx (0)2 820 867
Veikko Sainio

TURKKI (90-):

- Tekimäl Asansör Sanayi
ve Ticaret A.Ş.
Kosuyolu
Ankara asfaltı 1. Km.
81010 Kadıköy, Istanbul
☎ (0)1 326 18 48
Tfx (0)1 339 3179
Tx (607) 24073 mkmk tr
Aybars Erün

UKRAINA (7-):

- A/O KONE Krany Ukraina
Ul. Sverdlova 134, Kab. 21
270039 Odessa
☎ 0482 25 00 19
Tfx 0482 25 00 19
Aleksander Sakara

UNKARI (36-):

- KONE Cranes Southeast Europe
KONE Daru Kft.
Csokakö út 27, XVI District
H-1164 Budapest
☎ (0)1 25 22 919
Tfx (0)1 25 22 489
Ismo Laintila

- KONE Elevators Kft
Bajnok u. 1. fsz. 3
H-1063 Budapest
☎ (0)1 131 9333
Tfx (0)1 269 0164
Tomas Permetei

- KONE M-Lift Rt
Felka u. 4. fsz. 2
H-1136 Budapest
☎ (0)1 149 8676
Tfx (0)1 149 5125
Gábor Vashgyi

VENÄJÄ (7-):

A/O GS-Hydro
Lermontovskij Prospekt d.44, Kab. 81
198130 Pietari
☎ 812 251 6293
Tfx 812 251 7429
Vladimir Abramenko

- A/O KONE Krany
Lermontovskij Prospekt 44, Kab. 81
198130 Pietari
☎ 812 259 2306
Tfx 812 251 7429
Ilja Brohes

- ▼ A/O KONE Wood
Lermontovskij Prospekt 44
198130 Pietari
☎ 812 251 6763
Tfx 812 251 7429
Pekka Leskinen

- A/O Peter-INKO
Ul. Voronezhskaja, 33
192007 Pietari
☎ 812 167 0345
Tfx 812 167 0342

(RO)

KONE Oy:n edustusto
Chisty Pereulok 11/7
119034 Moskova
☎ 095 241 05 66
Tfx 095 230 24 22
Tx (64) 413003 kone su
Yrjö Krukoff

(RO)

KONE Instruments
Representative Office
Ul. Lunacharskogo 7/9
121002 Moskva
☎ 095 203 5793
Tfx 095 241 9327
Tx (64) 413298 noko su
Matti Elo

(JV)

- Intur-KONE
Ul. 28 Bakinskikh Komissarov, 9
117571 Moskva
☎ 095 434 52 19
Tfx 095 434 70 64
Sergei Segal

VIRO (372-):

- KONE Kraanad
Peterburi tee 81
EE 0014 Tallinna
☎ (0)2 328 448
Tfx (0)2 328 448
Peeter Alajaan

(JV)

- A/S Kandur
Mustamäe tee 4
EE 0006 Tallinna
☎ (2)6 394 173
Tfx (2)6 394 174
Arvo Kost

POHJOIS-AMERIKA

KANADA (1-):

- Ascenseurs Drolet KONE Inc.
1730, Ave. Newton
Quebec, Quebec G1P 4J4
☎ 418 877 2183
Tfx 418 877 1493
André Bélanger

- Eastern Elevator Limited
110 Chain Lake Drive, Unit J
Halifax, Nova Scotia B3S 1A9
☎ 902 450 1102
Tfx 902 450 1106
Roh Letendre

- KONE-Landel (Canada) Inc.
Engineered Crane Systems
500 rue Notre Dame, Suite 400
Lachine, Quebec H8S 4C2
☎ 514 639 8560
Tfx 514 668 0978
Don Wagner

- KONE-Landel (Canada) Inc.
Crane Pro Services
800 Westgate Road
Oakville, Ontario L6L 5L7
☎ 905 827 5700
Tfx 905 827 5800
Keith King

- ▼ KONE Wood Ltd.
Bois KONE Ltée
106, Colonnade Road
Suite 220
Nepean, Ontario K2E 7L6
☎ 613 228 1030
Tfx 613 228 1038
Bernard O'Connor

- Montgomery KONE Elevator Co., Ltd.
80 Homer Avenue
Toronto, Ontario M8Z 4X8
☎ 416 252 6151
Tfx 416 252 3624
David McFadden

U.S.A. (1-):

- Armor KONE Elevator, Inc. &
KONE Elevators North America (RO)
Westport Bend Commerce Park
12540 Westport Road
Louisville, KY 40245
☎ 502 339 7900
Tfx 502 339 0412
Heikki Poutanen

- Elevator Enterprises
145 Lucas Street
Columbus, OH 43215
☎ 614 221 0040
Tfx 614 341 6990
Richard D. Vrenna

- FHE Services Inc.
5-25 51st Avenue
Long Island City, NY 11101
☎ 718 361 7200
Tfx 718 361 7443
John M. Kijak

(RO)

- KONE Cranes Americas
5 West North Street
Huntington Bank Building,
2nd Floor
Springfield, OH 45504
☎ 513 328 5133
Tfx 513 325 8945
Charles E. Vanarsdall

- KONE-Landel Inc.
Engineered Crane Systems
7300 Chippewa
Houston, TX 77086
☎ 713 445 2225
Tfx 713 445 9355
Tx (230) 765617 landel hou
Seppo Mölsä

- KONE-Landel Inc.
Crane Pro Services
5 West North Street
Huntington Bank Building,
2nd floor
Springfield, OH 45504
☎ 513 328 5133
Tfx 513 325 8945
Thomas I. Sothard

- KONE-Landel Inc., Western Region
Engineered Crane Systems &
Crane Pro Services
13477 Yorba Avenue
Chino, CA 91710
☎ 909 590 5748
Tfx 909 590 5772
Seppo Mölsä

- ▼ KONE Wood International Inc.
Suite 250
2175 Parklake Drive N.E.
Atlanta, GA 30345
☎ 404 934 3151
Tfx 404 934 6674
Tx (23) 494 7398 kone atl
Markku Hänninen

- ▼ KONE Wood Inc.
Suite 250
2175 Parklake Drive N.E.
Atlanta, GA 30345
☎ 404 934 3151
Tfx 404 934 6674
Ernest Collins

- Kranco-Browning Inc.
10235 W. Little York Rd.
P.O. Box 40756
Houston, TX 77240-0756
☎ 713 466 3955
Tfx 713 937 8502
James P. Shanahan

- Kranco Crane Services Inc.
10543 Fisher Road
P.O. Box 40400
Houston, TX 77240
☎ 713 466 9592
Tfx 713 937 8238
Ken Remfry

Reagents Applications, Inc.
8225 Mercury Court
San Diego, CA 92111
☎ 619 569 8009
Tfx 619 569 6208
Tx (23) 3710730 reagent
Craig M. Jackson

- R & M Materials Handling, Inc.
1311 Lagonda Ave.
Springfield, OH 45503
☎ 513 328 5100
Tfx 513 325 5319
James P. Freed

KESKI- JA
ETELÄ-AMERIKA

ALANKOMAIDEN ANTILLIT (599-):

KONE Finance N.V.
Fouress Building, Emmaplein,
Philipsburg
St. Maarten
☎ 5 23341
Tfx 5 22672
Tx 8163 php sxm

BRASILIA (55-):

- Elevadores KONE Ltda &
KONE Elevators Latin America (RO)
Av. Dr. Joao Batista de Souza Soares
4009, Jardim Colonia Paraiso
Caixa Postal 1652
CEP 12.236-660 Sao José dos
Campos-SP
☎ (0)123 31 29 66
Tfx (0)123 31 94 95
Tx (38) 123 3392 kone br
Roberto Pecchioli

CHILE (562-):

- (JV)
■ Fabrimetal Ltda.
San Gerardo, 1125
Santiago
☎ 621 6052
Tfx 621-8935
Rodolfo Schaub

MEKSIKO (52-):

- Elevadores KONE Sabiem S.A. De
C.V.
Calle Clavel No. 227, Col. Atlampa
06450 México D.F.
☎ (0)5 541 16 70
Tfx (0)5 541 51 28
Roberto DeMaria

(JV)

- Gruas KONE Mexico S.A.
Alfredo del Mazo 10
Pedregal de Atizapan
Edo. de México C.P. 52948
☎ (0)5 822 71 00 05
Tfx (0)5 822 71 06
Rogelio Sandoval

VENEZUELA (58-):

- Gruas KONE, C.A.
Carretera Petare-Santa Lucía, Km 9
Sector Hoyo de las Tapias
(Entrada Betagamma)
Filas de Mariches, Edo. Miranda
(P.O. Box 76708 El Marques)
Caracas 1070-A
☎ (0)36 712 311
Tfx (0)36 711 909
Ernesto Rico

- Sabiem KONE Ascensores C.A.
4ta Transversal de Horizonte
Avenida Romulo Gallegos, 1060
(Apartado Postal 60093 Chacao)
Caracas
☎ (0)2 238 4561
Tfx (0)2 238 3785
Orlando Alcantara

AASIA

ARABIEMIRAATTIEN LIITTO
(971-):

- KONE Arabian Gulf
Al Ghurair Centre,
Suite 938, 9th Floor
P.O. Box 21474
Dubai
☎ (0)4 211 435
Tfx (0)4 231 803
Tx (893) 49027 kone em
Paavo Pelkonen

FILIPPIINIT (63-):

(JV)

- KONE Machineries Philippines Inc.
P.O. Box 3555, MCPO 1275
3rd Floor, Mile Long Bldg.
Amorsolo St., Legaspi Village,
1229 Makati, Metro Manila
☎ (0)2 871 295
Tfx (0)2 817 9438
Stewart Buckingham

HONG KONG (852-):

- KONE Elevator (H.K.) Ltd.
Units 601-609, Trade Square
681 Cheung Sha Wan Road
Kowloon
☎ (0)3 60 75 00
Tfx (0)7 25 38 94
Tx (802) 36274 kone hx
David Fryers

INTIA (91-):

(JV)

- KONE Elevator India Ltd
Plot 50-55 and 58
Vanagaram Road, Ayanambakkam
Madras 602 102
☎ (0)44 651 872
Tfx (0)44 625 72 35
Tx (81) 4122023 beko in
A. Sankaraskrishnan

JAPANI (81-):

KONE Japan Co., Ltd.
Iwami Bldg., 6th floor
4-2-1 Iidabashi
Chiyoda-ku, Tokyo 102
☎ (0)33 237 9500
Tfx (0)33 237 9355
Tx (72) 2322842 kone j
Ariaki Hashida

KOREA (82-):

- KONE Elevators Korea Office
Room 401, Chaenam Building
93-33 Bookchang-Dong
Chung-Ku, Seoul 100-080
☎ (0)2 775 5292
Tfx (0)2 775 2016
H. D. Choi

MALESIA (60-):

- KONE Elevator (M) Sdn. Bhd.
122-124, 3rd Floor
Taman Sri Setapak
Jalan Gombak
53000 Kuala Lumpur
☎ (0)3 42 42 855
Tfx (0)3 42 48 842
A. K. Tan

- KONE (Malaysia) Sdn. Bhd.
1st Floor,
No. 31 Jalan Medan Tuanku
50300 Kuala Lumpur
☎ (0)3 292 8957
Tfx (0)3 292 8962
Tx (84) 32471 kouec ma
Jyri Jusslin

(JV)

- KONE Products & Engineering (M)
Sdn.Bhd.
P.O. Box 6550 Kg. Tunku Sg. Way/
Subang
47307 Petaling Jaya
Selangor Darul Ehsan
☎ (0)3 571 1511
Tfx (0)3 571 1845
Ng Ghee

SAUDI ARABIA (966-):

(JV)

- Arabian Elevator & Escalator
Co. Ltd. (AREECO)
Villa Fadal Al-Kabbani (No. 14)
Al-Andalus Street, Al-Hamra District
P.O.Box 14326
Jeddah 21424
☎ (0)2 665 75 02
Tfx (0)2 661 0373
Fahad I. Mira

SINGAPORE (65-):

(RO)

- KONE Cranes Asia-Pacific
450/452 Alexandra Road
11-05/06, Inchcape House
Singapore 0511
☎ 474 2988
Tfx 474 2178
Matti Ruotsala

- KONE Cranes (Singapore) Pte. Ltd.
26, Tuas Avenue 10
Singapore 2263
☎ 861 22 33
Tfx 862 24 63
Tx (87) 34228 konsin rs
Chai Chon Kim

- KONE Elevator Pte. Ltd.
510 Thomson Road
#09-02 SLF Building
Singapore 1129
☎ 258 56 22
Tfx 258 87 34
C.H. Johnson See

TAIWAN (886-):

- C&N Products Corporation
3rd Floor
No.7 Sec.2 Nanking East Rd.
Taipei
☎ (0)2 563 11 30
Tfx (0)2 511 85 27
Randall Leu

THAIMAA (66-):

(JV)

- Thai Lift Industries Public Co. Ltd.
81/76-77 Klongprapa Road
Bangsue, Bangkok 10800
☎ (0)2 585 4600
Tfx (0)2 587 4795
Tuangtong Yuth

AFRIKKA

EGYPTI (20-):

(JV)

- Marayat & Scott Egypt S.A.E.
20 Abu Bakr El Seddki St/Dokki
Mohandessin
P.O. Box 104, Dokki
Cairo (2)
☎ (0)2 703 226
Tfx (0)2 715 634
Tx (91) 92198 ramse un
Mostafa El Nahas

OSEANIA

AUSTRALIA (61-):

- KONE Cranes Australia Pty. Ltd.
7, Wenban Place
Wetherill Park
Smithfield, NSW 2164
☎ (0)2 604 9355
Tfx (0)2 609 7741
Mark Mansergh

(RO)

- KONE Elevators Asia Pacific
Level 2, 60 Pacific Highway
St. Leonards, NSW 2065
☎ (0)2 906 9808
Tfx (0)2 906 9840
Neil J. Padden

- KONE Elevators (Australia) Pty. Ltd.
Level 2, 60 Pacific Highway
St. Leonards, NSW 2065
☎ (0)2 906 9800
Tfx (0)2 906 4229
Trevor Nink

UUSI SEELANTI (64-):

- Elevator Technical Services Ltd.
144 Hobson Street
P.O. Box 5531
Auckland
☎ (0)9 309 05 88
Tfx (0)9 377 31 87
Ronald Frederick Eimes

- KONE Elevators (Australia) Pty. Ltd.
Level 5, Babbage House
15 Hopetoun Street
Newton, Auckland
☎ (0)9 303 2040
Tfx (0)9 309 3882
Steve Ponman

- KONE Cranes Australia Pty. Ltd.
P.O.Box 12-553
6/110 Mays Road
Penrose, Auckland
☎ (0)9 634 5322
Tfx (0)9 634 5323
Len Wheeler

*KONE Oy
Postilokero 8
00331 Helsinki
Vaihde (90) 4751*